анонс
НОМЕРА

Форум науковців 2-3 стор.

Екологічна ліга в дії 10-11 стор.

Турнір лицарів 16 стор.

ЗАМОК

Газета Кременецького обласного гуманітарно-педагогічного інституту ім. Тараса Шевченка

31 грудня 2013 року, №20-24 (164-168)

З НОВИМ РОКОМ і РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ!

Хай здійснює бажання Рік Новий,
Нехай родина кожна процвітає!
З чудовим святом радості й надій
Щиросердечно Вас усіх вітаєм!
Дай Бог здоров'я Вам на цілий рік,
Добра, любові, затишку в оселі,
Щоби ступили щастям на поріг
Різдвяні свята, щедрі та веселі!

ЧЕРЕЗ РЕАЛІЗАЦІЮ КОНЦЕПЦІЇ – ДО ПІДВИЩЕННЯ РЕЙТИНГУ

Марія БОДНАР
проректор з навчальної роботи

Педагогічна галузь сучасної системи вітчизняної освіти перебуває на важливому етапі конструктивних перетворень: йде напружена робота з реалізації Концепції розвитку неперервної педагогічної освіти. Концепція окреслює систему педагогічної освіти через перелік галузей та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка педагогічних кадрів. Зміст педагогічної освіти висвітлюється у розрізі фундаментальної, психолого-педагогічної, методичної, інформаційно-комунікаційної, практичної та соціально-гуманітарної підготовки. У цьому ж контексті характеризуються особливості та вимоги до організації науково-педагогічного процесу.

В інституті здійснено ряд конкретних заходів, спрямованих на досягнення мети, реалізацію принципів і виконання завдань, які визначені Концепцією. Зокрема, основні положення Концепції розглянуто на засіданнях кафедр, обговорено на заняттях методичного семінару. В підсумку, пропозиції та рекомендації кафедр щодо реалізації завдань Концепції в навчально-виховному процесі включено до комплексу заходів, винесених на розгляд вченої ради інституту.

З огляду на об'єктивне входження України до європейського та світового освітнього простору та з метою ефективної підготовки висококваліфікованих вчителів для національної школи маємо мак-

симально врахувати і зберегти особливості й переваги національної системи вищої школи і водночас забезпечити відповідність всіх її параметрів та показників європейським і світовим освітнім стандартам. Цим диктується необхідність модернізації змісту, форм, методів і технологій навчання як організаційно-методологічного інструментарію виконання вимог і положень Концепції.

Враховуючи розпочатий в Україні процес оптимізації мережі педагогічних навчальних закладів, ми зобов'язані докласти максимум зусиль для збереження автономного статусу нашого ВНЗ, насамперед через продовження поетапної реалізації Концепції розвитку Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії на 2012 – 2021 рр. за всіма її напрямами. Першочергово визначаємо перспективи поетапного ліцензування підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем "магістр" зі спеціальностей "Дошкільна освіта", "Соціальна педагогіка", "Філологія (англійська)", "Філологія (німецька)", "Фізичне виховання", "Образотворче мистецтво". На сьогодні з наявних дев'яти спеціальностей три працюють за магістерськими програмами, а для статусу ВНЗ IV рівня акредитації необхідно мати шість магістерських програм. Окрім цього, через поєднання спеціальностей або спеціальностей і спеціалізацій продовжуватимемо підготовку вчителів загальноосвітніх шкіл до викладання не менше двох навчальних предметів, проведення позакласної і позашкільної роботи у дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладах. Це має свої позитиви як для організації навчально-виховного процесу на місцях, так і для педагогів у контексті розширення можливостей їх фахової діяльності та забезпеченні соціальної стабільності.

Педагогічний досвід показав, що функціонування навчально-виховного комплексу типу "Дошкільний навчальний заклад – загальноосвітня школа – позашкільний навчальний заклад – вищий заклад освіти" дає високий ефект за всіма навчально-освітніми та культурно-виховними показниками у всіх умовах і на всіх етапах розвитку суспільства. Тому такий проект заслуговує детального вивчення з перспективою його практичного втілення у найближчий час.

Проблема застосування інноваційних форм організації професійної підготовки давно пройшла теоретичний і ввійшла у практично-предметний етап своєї реалізації. Опредметнюватись інновації мають на рівні кафедр, які виступають серцевиною професійної підготовки, а тому покликані вирішувати питання створення інноваційного центру профільного спрямування, як от, педагогічна майстерня, центр практичної підготовки студентів, тренінг-центр, центр педагогічних інновацій, еколого-натуралістичний центр та інші структури.

Саме за допомогою таких нововведень можна успішно вирішувати проблему запровадження дистанційної форми навчання з використанням інформаційно-комунікативних технологій, насамперед у наданні послуг післядипломної педагогічної освіти зі спеціальності "Дошкільна освіта". Профільні кафедри та їх інноваційні центри можуть не лише сказати своє вагоме слово щодо запропонованих МОН України змін у змісті освіти з усіх педагогічних спеціальностей, а й апробувати такі пропозиції в умовах свого інноваційного центру, майстерні чи лабораторії у форматі експерименту, моделювання, тренінгу. Зауважимо, що згадані пропозиції стосуються вільного використання у навчальному процесі сучасних інформаційних засобів, викладання основ інформатики й іноземної мови в дошкільних навчальних закладах, початкових класах загальноосвітніх шкіл і ще перебувають у стані фахово-організаційних дискусій.

До сфери організаційно-методичних інновацій належить пропозиція оптимізувати обсяг начального часу на вивчення філологічних і культурологічних дисциплін шляхом запровадження відповідних інтегрованих навчальних курсів, де особливий акцент ставиться на вивчення іноземних мов з метою забезпечення мобільності випускників національних ВНЗ в єдиному європейському і світовому освітньому просторі. Також для оптимізації й уникнення дублювання навчального матеріалу, зміцнення міжпредметних зв'язків при підготовці бакалаврів, спеціалістів і магістрів рекомендується запроваджувати інтегровані навчальні дисципліни за циклом "Фундаментальна підготовка". Оптимізація поширюється і на процес забезпечення наскрізної методичної та практичної підготовки фахівців упродовж всього періоду навчання, на проходження навчальних і виробничих (педагогічних) практик, а відтак і на мережу баз практик.

На даний час якісна реалізація всіх розділів навчального плану не може забезпечуватись одними лише традиційними методами викладання, а тому передбачається широке застосування цифрових технологій (електронні посібники, підручники, каталоги, словники), комп'ютерних навчальних програм. Паралельно здійснюватиметься технічна і технологічна модернізація навчальних лабораторій, майстерень, технічних засобів навчання. З метою оптимізації управління навчально-виховним процесом буде встановлено програму "Університет".

Реалізація Концепції вимагає розширення, урізноманітнення, активізації творчих і професійних зв'язків між нашим ВНЗ і науковими установами НАПН України, насамперед з її профільними НДІ, громадськими педагогічним організаціями, іншими ВНЗ нашої країни, а також реалізації спільних освітніх і наукових міжнародних проектів співпраці з науково-освітніми інституціями та громадськими організаціями інших країн.

Успішне функціонування вищого навчального закладу позитивно впливає на підвищення його рейтингу, що визначається Національною системою рейтингового оцінювання діяльності ВНЗ. Ця система в оцінці вищих закладів освіти застосовує п'ять критеріїв: міжнародну активність, якість контингенту студентів, якість науково-педагогічного та наукового персоналу, якість наукової і науково-технічної діяльності, ресурсне забезпечення. За цими критеріями наш навчальний заклад оцінено таким чином: якість науково-педагогічного та наукового персоналу і ресурсне забезпечення науково-

педагогічної, методичної та навчально-виховної роботи визнані достатньо успішними; в основному успішною вважається якість контингенту студентів і якість наукової та науково-технічної діяльності. Це свідчить про те, що ми маємо непогані здобутки на означених напрямках роботи, які визнані державним органом управління освітою. Отож, стратегія розвитку обрана правильно, проте ми перебуваємо лише на початковому етапі утвердження навчального закладу як самостійного й успішного суб'єкта національного та європейського освітнього простору. До речі, активізація міжнародної діяльності інституту – один із ефективних засобів і ресурсів підвищення його офіційного рейтингу.

У підсумку, за глобальним критерієм Національної системи рейтингового оцінювання діяльності ВНЗ наш інститут визнано в основному успішним. Аналіз матеріалів рейтингу дає можливість за його індикаторами побачити свої здобутки і визначити проблемні місця, виявити причини і передбачити наслідки, окреслити цілі та проектувати стратегії подолання ризиків заради забезпечення позитивних перспектив нашого інституту на базі ефективного використання його потенціалу.

Так воєдино зливаються два важливих компоненти діяльності науково-педагогічного, студентського й адміністративно-технічного колективів: ефективна робота з реалізації принципів і положень Концепції об'єктивно переплавиться у підвищення рейтингу нашого навчального закладу, зміцнить його місце та роль у системі вищої освіти України.

ВІТАЄМО!

Атестаційна колегія Міністерства освіти і науки України присвоїла вчені звання "Професор" і "Доцент" науково-педагогічним працівникам нашого інституту

БЕНЕРА Валентина Єфремівна
доктор педагогічних наук, професор

САВЕЛЮК Наталія Михайлівна
кандидат психологічних наук, доцент

ВОЛЯНЮК Інна Оверківна
кандидат філологічних наук, доцент

Успішно захистила дисертаційне дослідження на здобуття наукового ступеня кандидата наук

БАБІЙ Надія Василівна
кандидат технічних наук

З ЮВІЛЕЄМ!

Щиро вітаємо з ювілейним днем народження

МАЗУРКА Валентина Петровича

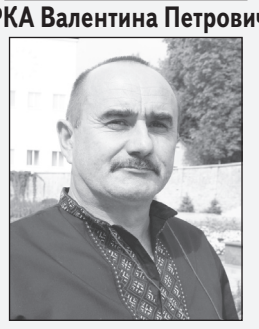

ЦИМБАЛЮКА Юрія Григоровича

Хай Вам доля цимбалами виграє,
Хай Господь здоров'я сто літ дає!
Нехай гарно мелеться та кується
І в житті Вам завжди усе вдається!
Щоб ніколи втоми не знали руки
І росли на радість Вам діти-внуки!

Колеги, друзі, редакція газети "Замок"

ФОРУМ

До підсумків Всеукраїнської

Анатолій БАГНЮК
головний редактор "Замку"

Науковці Кременецького гуманітарно-педагогічного інституту ім. Тараса Шевченка спільно зі своїми колегами з Інституту літератури ім.Т.Г.Шевченка НАН України та літературознавцями Тернопільського національного педагогічного університету ім.Володимира Гнатюка і Дрогобицького

державного педагогічного університету ім. Івана Франка провели Всеукраїнську науково-практичну конференцію з міжнародною участю "Письменник в умовах заблокованої культури". Зусилля науковців спрямував організаційний комітет у складі ректора інституту, професора Афанасія Ломаковича (голова), директора Інституту літератури ім.Т.Г.Шевченка НАН України, академіка М.Г.Жулинського, декана філологічного факультету Тернопільського національного педагогічного університету ім.Володимира Гнатюка, професора М.П.Ткачука та завідувача кафедри української літератури і теорії літератури Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка, професора П.В.Іванишина (співголови), а також проректорів нашого інституту, професора В.Є.Бенери і доцента М.Б.Боднар, декана факультету іноземних мов, доцента В.Г.Мазурка та завідувача кафедри української мови і літератури, доцента О.В.Василишина.

Про свою участь у конференції заявили 184 науковці з 57 наукових та освітніх інституцій України, а також Литви і Польщі. Запропоновані ними матеріали за тематичними напрямами аналізував і систематизував програмний комітет конференції, до якого увійшли представники чотирьох співорганізаторів наукового форуму і в якому значний обсяг організаційно-методичної роботи виконали науковці-філологи нашого інституту, доценти Н.Г.Воронцова, Д.Ч.Чик, І.С.Коханська, І.О.Волянюк, О.В.Пасічник, старші викладачі І.М.Комінярська, О.А.Марунько.

Учасників наукового зібрання вітали офіційні представники співорганізаторів конференції. Багатим і різновекторним був тематичний спектр доповідей, що прозвучали на пленарному засіданні. Основний напрям фахових дискусій за проблематикою конференції позначився на виступі доктора філологічних наук, професора Дрогобицького ДПУ ім.Івана Франка П.В.Іванишина, котрий розкрив місце і роль літератора в період заблокованості та на етапі переходу до нових соціально-політичних реалій. Про творчі можливості письменника проголошувати демократичні ідеї в умовах заблокованої культури говорила професор Східноєвропейського НУ ім.Лесі Українки Л.К.Оляндер, аналізуючи книгу М.Слабошпицького про М.Коцюбинського. Професор Національного університету біоресурсів і природокористування України С.С.Кіраль дав характеристику творчості Романа Андріяшика та Івана Чендея з урахуванням оцінок комуністичної літературної цензури. Суть, особливості та походження мілітарної риторики в сучасному українському романі розкрив професор Київського університету ім.Бориса Грінченка Я.О.Поліщук. Про таке суперечливе літературне явище, як українське кримінальне чтиво, яким послуговується український читач в культурно-історичному просторі між колишнім СРСР та нинішнім Євросоюзом, говорила доктор філологічних наук С.О.Філоненко (Бердянський ДПУ). Старший науковий співробітник Інституту літератури ім.Т.Г.Шевченка НАН України, професор В.П.Архун висвітлила малодосліджену тему "Соцреалістичний іконостас в українській репродукції". Парадокси взаємопереплетінь художності та самоцензури в літературотворчому процесі характеризував професор Київського НУ ім.Т.Г.Шевченка Г.М.Штонь. Завідувач кафедри української мови та літератури інституту-господаря конференції, доцент О.В.Василишин показав особливості творчих літературних пошуків письменника-тернополянина Бориса Харчука в умовах тоталітарного режиму.

До програми пленарного засідання увійшли доповіді про результати літературознавчих досліджень фахівців інших наукових та освітніх установ: П.М.Кралюка, проректора НУ "Острозька академія" ("Українські аспекти творчості Федора Достоєвського"), Н.В.Мафтин, професора Прикарпатського НУ ім.Василя Стефаника ("Пасіонарна енергетика стилю західноукраїнської прози 20–30-х років XX століття"), О.Д.Харлан, професора Бердянського ДПУ ("Політична ситуація як чинник зміни жанрової системи української літератури 1930-х рр."), М.П.Ткачука, професора, декана філологічного факультету, Тернопільського НПУ ім.Володимира Гнатюка ("Екзистенційні мотиви у творчості Василя Стуса"), Г.Б.Рейбедюк, професора Ізмаїльського ДГУ ("Гуманістично-екзистенційний вимір свободи у творчості поетів-дисидентів") та інших.

У секційній частині науковці працювали за п'ятьма тематичними напрямками: "Літературні твори і жанри в епоху тоталітаризму" (програмою передбачена 51 наукова доповідь), "Специфіка мовно-літературної та літературно-критичної творчості в підцензурних умовах" (27 доовідей), "Інтелектуальні моделі спротиву імперським міфам і стереотипам у літературі" (36 доповідей), "Колоніальні та постколоніальні стани української літератури" (30 доповідей), "Міжкультурна комунікація та мовна особистість письменника" (18 доповідей).

Частина літературознавців, які працювали в тематичній секції "Літературні твори і жанри в епоху тоталітаризму", звернулися до загальнотеоретичних проблем літературного процесу. Зокрема, доцент Київського НУ ім.Тараса Шевченка І.В.Прушковська характеризувала модерну турецьку драму в умовах тоталітарності XX століття, а її колега з Ужгородського НУ Р.Я.Жовтані – феномен внутрішньої еміграції у німецькому письменстві цього ж періоду. Аналіз радянського літературного процесу здійснили науковці Київського університету ім.Бориса Грінченка Ю.В.Джугастрянська (феномен бестселера), Макіївського економіко-гуманітарного інституту О.В.Журавська ("химерний роман" як спосіб конструювання нової реальності), Луганського НУ ім.Тараса Шевченка В.В.Кизилова (соцреалістичні канони та реальність у творах для дітей і юнацтва), Житомирського ДУ ім.Івана Франка Н.М.Миколаєнко (дитяча література радянського періоду), Буковинського ДФУ Л.М.Сивак (соціалістичний реалізм як напрям ідеократичної естетики). Особливу увагу науковців привернули тематика, особливості та специфіка українського літературного процесу в умовах тоталітаризму: митець і мистецтво в українському історичному оповіданні (М.М.Богданова, Бердянський ДПУ), національне відродження та націотворча роль дитячої літератури (О.В.Вовк, Дрогобицький ДПУ ім.Івана Франка), радянський вимір української літератури Донеччини (Ю.В.Москвич, Донецький юридичний інститут МВС України), українське вільне віршування 40 – 50-х років (Н.В.Науменко, НУ харчових технологій), літературно-художнє вираження закритого простору української інтелігенції (М.Б.Хороб, Прикарпатський НУ ім.Василя Стефаника), українська мемуарна автобіографіка (Т.Ю.Черкашина, Бердянський ДПУ). Значне місце в дослідженнях літературознавців зайняв аналіз творчості представників Першого і Другого українського Відродження Миколи Хвильового, Василя Стуса, Івана Багряного, Миколи Руденка, Миколи Куліша, Євгена Маланюка, Ігоря Калинця, Олеся Бердника, Івана Білика та інших. На цій проблематиці зосередилися В.М.Школа, Т.В.Хорольська (Бердянський ДПУ), С.С.Хороб, М.Б.Хороб, Л.Б.Процюк, С.С.Кобута, Н.М.Вівчарик (Прикарпатський НУ ім.Василя Стефаника), Т.П.Бондарєва, М.М.Куценко (Харківський НПУ ім..Г.С.Сковороди), В.М.Владимирова, Н.І.Кириленко (Сумський ДПУ ім.А.С.Макаренка), О.О.Лілік (Чернігівський НПУ ім.Т.Г.Шевченка), Л.П.Король (Запорізький НУ) та дослідники з інших ВНЗ України.

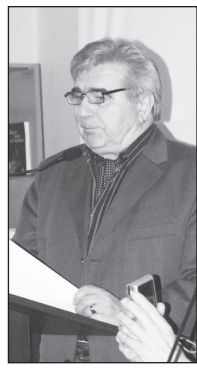

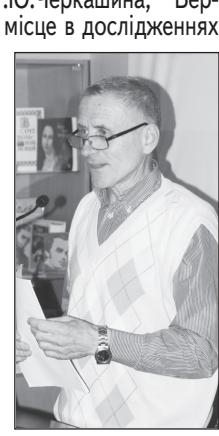

ЛІТЕРАТУРОЗНАВЦІВ

науково-практичної конференції

У цій же тематичній секції працювали фахівці нашого інституту, котрі представили свої дослідження означеної проблематики: доцент О.В.Пасічник ("Гетерогенність і контроверсійність персонажних систем у художніх моделях в'язнично-таборового світу: національні домінанти та універсальні парадигми"), доцент кафедри української мови і літератури І.М.Комінярська ("Інтровертивний автобіографізм прози Уласа Самчука"), викладачі коледжу О.А.Бончик ("Рецепція тоталітаризму в малій прозі Володимира Винниченка та Стефана Цвейга: погляд зсередини і ззовні") і Р.О.Дубровський ("У двох світах: громадянська лірика Галини Гордасевич періоду застою"), здобувач В.А.Якимович ("Імагологічний дискурс роману Марії Матіос "Солодка Даруся" та повісті Діни Рубіної "Камера наезжает!.."), а також наш випускник, а нині аспірант Житомирського ДУ ім.Івана Франка І.Б.Комінярський ("Авторська рефлексія в літературному творі (на матеріалі драматургії Джорджа Ричи)").

Тема "Специфіка мовно-літературної та літературно-критичної творчості в підцензурних умовах" зацікавила більше трьох десятків науковців. Теоретичний аспект обраної проблематики розглядали А.С.Бугрій (Київський університет ім.Бориса Грінченка), М.М.Гнатюк (КНУ ім.Тараса Шевченка), С.А.Демченко, М.О.Дудніков (Криворізький університет), Ю.В.Должанська (Харківський НПУ ім.Г.С.Сковороди), І.В.Захарчук (Рівненський ДГУ), О.С.Мельникова (Маріупольський ДУ), В.Г.Фоменко (Луганський НУ ім.Тараса Шевченка). Предметом їх досліджень стала українська проза в умовах імперського простору, літературно-критична діяльність дисидентів, літературна ситуація в радянізованій Україні, міфи радянського історичного роману, особливості літературної цензури в тоталітарні часи тощо. Багато науковців вдалися до характеристики творчих пошуків і творчої долі митця в умовах заблокованої культури. Н.Ю.Акулова (Мелітопольський ДПУ ім.Богдана Хмельницького), О.Р.Баган, Л.О.Гулевич (Дрогобицький ДПУ ім.Івана Франка), О.М.Гандзюк (Східноєвропейський НУ ім.Лесі Українки), Н.А.Глушковецька, Ю.П.Коруняк (Кам'янець-Подільський НУ ім.Івана Огієнка), С.В.Жигун (Київський НУ ім.Тараса Шевченка), В.А.Клімачова (Чернівецький НУ ім.Юрія Федьковича), М.Б.Лановик (Тернопільський НПУ ім.Володимира Гнатюка), В.А.Маринчак (Харківський НУ ім.В.Н.Каразіна) аналізували життєві та творчі долі Івана Багряного, Миколи Устияновича, Григорія Косинки, Василя Стуса, Клима Поліщука, Ігоря Калинця, Романа Кухаря й інших майстрів української писемності. Кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології нашого інституту І.С.Коханська показала "радянізоване" прочитання Ернеста Гемінгвея.

Окрема група науковців вивчала "Інтелектуальні моделі спротиву імперським міфам і стереотипам у літературі". Вони характеризували релігійну екзистенцію в контексті соціалістичного реалізму (О.А.Бабабанова, Донецький ДПУ) і "католицьку літературу" як явище спротиву радянській ідеології (І.І.Дмитрів, Дрогобицький ДПУ ім.Івана Франка), міфологеми радянської літератури (Ю.В.Вишницька, Київський університет ім.Бориса Грінченка; Л.О.Бондар, КНУ ім.Тараса Шевченка; Г.О.Випасняк, Івано-Франківський НМУ; І.Д.Драч, Тернопільський ДМУ ім.І.Я.Горбачевського; І.Й.Набитович, Дрогобицький ДПУ ім.Івана Франка; І.І.Скрипник, Інститут літератури ім.Тараса Шевченка НАН України; О.А.Росінська, Макіївський ЕГІ), творчість і громадянські позиції українських письменників у протистоянні з владою (Т.Л.Шептицька, КНУ ім.Тараса Шевченка; С.О.Шемчишин, Н.Б.Савка, С.М.Новак, Дрогобицький ДПУ ім.Івана Франка; А.Є.Черниш, Сумський ДПУ ім.А.С.Макаренка; Н.З.Кучма, Т.М.Скуратко, Т.Б.Ємчук, Тернопільський НПУ ім.Володимира Гнатюка; О.П.Новик, Бердянський ДПУ; І.М.Онікієнко, Криворізький НУ) та інші. Згадані проблемні питання розглядалися через призму творчості І.Драча, Б.-І. Антонича, Н.Зборовської, М.Слабошпицького, Д.Віконської, В.Шевчука, В.Дрозда, Н.Кобринської, Г.Тютюнника, В.Стуса, М.Рудницького, С.Климовського.

Одна з тематичних секцій працювала над проблемою "Колоніальні та постколоніальні стани української літератури". Дослідники звернулися до особливостей постколоніального дискурсу в сучасному літературному процесі (Г.В.Бітківська, О.Я.Пухонська, Київський університет ім.Бориса Грінченка; Г.О.Дитина, Львівський НУ ім.Івана Франка; А.Д.Погорєлова, Ізмаїльський ДГУ; І.Л.Савенко, Луганський НУ ім.Тараса Шевченка), до проблем літературної творчості в колоніальних соціально-політичних умовах (І.Р.Голодюк, Прикарпатський НУ ім.Василя Стефаника; С.С.Журавльова, Бердянський ДПУ; О.М.Кирильчук, Рівненський ДГУ; У.М.Федорів, Львівський НУ ім.Івана Франка; Л.Г.Фоміна, Ізмаїльський ДГУ), до "національного прочитання" зарубіжної літератури в колоніальному і постколоніальному культурно-духовних просторах (Н.В.Жила, Мелітопольський ДПУ ім.Богдана Хмельницького; М.М.Калініченко, Рівненський ДГУ). Частина науковців аналізувала означену проблематику через призму творчості окремих українських авторів: Г.Тютюнника, Л.Мосендза, О.Теліги, В.Підмогильного, Д.Макогона, Ю.Бачі, М.Жука, Є.Кононенко, Н.Королевої, Г.Пагутяк, Ю.Андруховича, І.Гнатюка, А.Дністрового. Такий аналіз здійснили М.Й.Шамета, Н.М.Писко, М.В.Іванишин (Дрогобицький ДПУ ім.Івана Франка), Н.А.Хомеча, М.А.Крупка (Рівненський ДГУ), Я.О.Поліщук, О.В.Кудряшова (Київський університет ім.Бориса Грінченка), О.І.Неживий (Луганський НУ ім.Тараса Шевченка), Х.Ю.Венгринюк (Чернівецький НУ ім.Юрія Федьковича), Н.В.Букіна (Інститут літератури ім.Т.Г.Шевченка НАН України).

У цій секції сказали своє слово і наші науковці. Кандидат філологічних наук, доцент Д.Ч.Чик розкрив тему "Українська проза першої половини XIX ст.: проблема (ре)формування літературного канону", а кандидат філологічних наук О.І.Чик досліджувала проблему "Анатомія імперій: історичний дискурс українського та німецькомовного роману виховання другої половини XIX ст.". Кандидат філологічних наук Н.В.Янусь охарактеризувала "Патріотичні мотиви в поезії Олександра Неприцького-Грановського в контексті діалогу культур".

Тема "Міжкультурна комунікація і мовна особистість письменника" засвідчила особливий інтерес літературознавців до мовознавчої проблематики, загальний контекст якої знайшов своє відображення у дослідженні професора кафедри українознавства Львівського університету внутрішніх справ З.М.Бичка "Мовна ситуація у діяльності письменника періоду застою". Конкретизувалася тематика через окремі твори, а також через творчі особистості науковими розвідками багатьох фахівців. Зокрема, адвербіальні синтаксеми у поезії Ю.Клена (І.І.Бойко, Тернопільщина), порівняння як засіб творення емоційності С.Жаданом (В.А.Буда, ТНПУ ім.Володимира Гнатюка), співвідношення мови і мовчання у творчості Г.Чубая (О.А.Загороднюк, Львівський НУ ім.Івана Франка), досвід українського прочитання іншомовної літератури (О.В.Матвієнко, Донецький НУ), неповторність мовної особистості О.Пахльовської (Г.Д.Панчук, ТНПУ ім.Володимира Гнатюка), специфіка наративної організації тексту у повістях Ф.Дутка (О.М.Хомишин, Прикарпатський НУ ім.Василя Стефаника), епістолярій Павла Тичини як форма вияву авторського буття (Т.О.Чепурняк, Кам'янець-Подільський НУ ім.Івана Огієнка). Особливу увагу була приділена феномену літературного перекладу як важливого фактора міжкультурної комунікації. Сюди спрямували свої дослідження Г.П.Євсєєва, М.М.Недогибченко (Придніпровська академія будівництва й архітектури), О.В.Мазур (Херсонський НТУ), О.В.Когут (Івано-Франківський НТУ нафти і газу). У цій секції з дослідженням "Мовні особливості сучасного молодіжного роману в українській та німецькій літературах (на матеріалі романів Л.Дереша, С.Ушкалова, Б.Лєберта)" виступила асистент кафедри німецької філології нашого інституту Л.А.Свиридюк.

За матеріалами конференції буде опубліковано Збірник наукових праць.

Фото Тетяни КЛИМ'ЮК

ХУДОЖНІЙ АКЦЕНТ У НАВЧАННІ ТЕХНОЛОГІЙ

На засіданні спеціалізованої вченої ради у Національному педагогічному університеті ім.М.П.Драгоманова відбувся успішний захист асистентом кафедри теорії та методики технологічної освіти В.Ю.Цісаруком дисертаційного дослідження "Методика навчання художньої обробки деревини майбутніх учителів технологій" на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. Робота виконана в згаданому університеті під керівництвом завідувача кафедри методики трудового і професійного навчання та декоративно-ужиткового мистецтва Дрогобицького ДПУ ім.Івана Франка, доктора педагогічних наук, професора Л.В.Оршанського. Нашому науковцю опонували учений секретар відділення професійної освіти і освіти дорослих НАПН України, доктор педагогічних наук, професор В.П.Тименко і доцент кафедри теорії і методики професійної підготовки НПУ ім.М.П.Драгоманова, кандидат педагогічних наук Д.В.Лебедєв.

Актуальність дисертаційного дослідження обумовлена тим, що сучасні вимоги та завдання освітньої галузі "Технології" щодо виховання творчої особистості з високим рівнем естетичної культури акцентують проблеми, пов'язані з відповідною художньо-трудовою підготовкою вчителів технологій, які повинні мати розвинуті творчі здібності й естетичний смак, досконало володіти предметним матеріалом і віднаходити оптимальні шляхи та засоби вдосконалення творчої проектно-технологічної підготовки школярів у галузі декоративно-прикладного мистецтва. Більше того, недостатня розробленість у педагогічній теорії та низький рівень науково-методичного супроводу навчання студентів саме художньої обробки деревини зумовлює потребу оновлення змісту та вдосконалення методичних рекомендацій щодо його реалізації в умовах педагогічного вищого навчального закладу через теоретичне обґрунтування й апробацію змісту і методики навчання функціональної моделі професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів технологій у галузі художніх робіт з деревиною та ефективності методики реалізації такої моделі.

Необхідно зазначити, що серед літературних джерел, які стали теоретико-методологічною основою дослідження і розкривають теоретико-методологічні засади художньо-трудової підготовки учнівської та студентської молоді, названо науково-методичні публікації Б.А.Прокоповича, Д.М.Скільського, М.С.Курача, науково-педагогічна діяльність яких пов'язана з нашим навчальним закладом.

Експериментальною базою дисертаційного дослідження стали навчально-виробничі структури Дрогобицького ДПУ ім.Івана Франка, Кременецького гуманітарно-педагогічного інституту ім.Тараса Шевченка, інших ВНЗ. В загальному, на різних етапах експерименту були задіяні більше 400 студентів і викладачів, учителів технологій загальноосвітніх шкіл, керівників художньо-прикладних гуртків і студій позашкільних навчально-виховних закладів Львівщини та Тернопільщини.

Наукова новизна і теоретичне значення дисертаційної роботи полягає в тому, що в ній вперше систематизовано й узагальнено теоретичний і практичний досвід художньо-трудової підготовки студентів у педагогічних ВНЗ, визначено інтегративний характер змісту професійно-педагогічної підготовки вчителів технологій з художньої обробки деревини, а також збагачена методика діагностування рівня готовності майбутніх учителів технологій до здійснення художньо-проектної, техніко-технологічної та організаційно-методичної діяльності в умовах загальноосвітніх шкіл і позашкільних навчально-виховних закладів.

У практичному вимірі дисертаційне дослідження сприяє вдосконаленню змісту навчання студентів художньої обробки деревини через його організацію на інтегративній основі, а також програми спецкурсу "Технології художньої обробки деревини та методика їх навчання" з рекомендаціями викладачам щодо її впровадження.

У висновках автор дисертації наголошує на необхідності дальшого поліпшення системи професійно-педагогічної підготовки вчителів технологій у напрямі підвищення культурно-освітнього потенціалу всіх видів декоративно-ужиткового-мистецтва та дидактично обґрунтованого відбору об'єктів творчої діяльності, формування професійно значущих якостей і ціннісних орієнтацій студентів у процесі художньо-трудової діяльності.

НА МІЖНАРОДНОМУ РІВНІ

Угоди про співпрацю, укладені нашим навчальним закладом із зарубіжними науково-освітніми інституціями, дають свої конкретні плоди. Так, нещодавно у польському місті Остролець відбулась Міжнародна наукова конференція "Від тоталітаризму до демократії. Політична трансформація у сфері місцевого самоврядування на прикладі Північно-Східного Мазовецького воєводства (Польща) і Волині (Україна)". Конференцію підготували члени Остролецького Наукового товариства ім.Адама Щетніка, науковці гуманітарного відділу Вармінсько-Мазурського університету в Ольштині та науково-педагогічні працівники гуманітарних кафедр нашого інституту.

Науковий форум проходив під патронатом Мазовецького воєводи Яцека Козловського та голови Сеймику Мазовецького воєводства Людвіка Раковського. Наші науковці запропонували своїм польським колегам чотири важливих тематичних проблеми. Ректор інституту, професор А.М.Ломакович і проректор з наукової роботи В.Є.Бенера зосередились на висвітленні минулого, сучасного та перспектив розвитку вищої освіти в нашому регіоні, що було зроблено в доповідях "Освітні традиції Кременця: між історією та сучасністю" та "Від традицій до інновацій: історія та перспективи розвитку Кременецького гуманітарно-педагогічного інститут імені Тараса Шевченка". Декан факультету іноземних мов, доцент В.Г.Мазурок в нвуково-інформаційному повідомленні "Кременецький район у структурі сучасної української держави" окреслив соціально-економічний і культурно-духовний портрет нинішньої Кременеччини. До глобальної суспільно-політичної проблеми "Чому їм вдалося? Спроба конфронтації суспільної трансформації у країнах Центрально-Східної та Східної Європи" звернувся доктор історичних наук, професор кафедри суспільних дисциплін нашого інституту Генріх Стронський.

У дні роботи конференції відбулись робочі зустрічі нашої делегації, очолюваної ректором інституту, професором А.М.Ломаковичем, з керівництвом і науковцями Вармінсько-Мазурського університету в Ольштині (ректор – професор Ришард Гурецький). В ході цих зустрічей була підготовлена і підписана Угода про співпрацю між нашим і польським закладами вищої освіти. Документ, підписаний обома ректорами, має п'ятирічний термін дії і передбачає спільні заходи в науково-дослідній і дидактичній сферах, зокрема, у підготовці наукових конференцій і семінарів, в обміні досвідом, публікаціями, навчально-методичною літературою, в організації стажування науковців тощо.

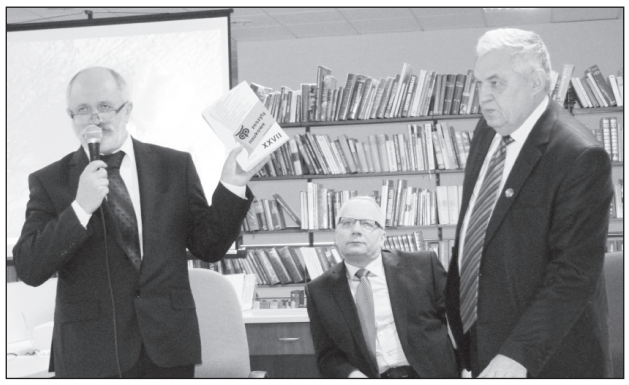

Успішно реалізується ще один важливий аспект міжнародних угод про співпрацю – публікації наших науковців у фахових зарубіжних виданнях. Часопис Остролецького Наукового товариства ім.Адама Щетніка "Наукові зошити" помістив дослідження завідувача кафедри суспільних дисциплін нашого інституту, доктора історичних наук І.Б.Скакальської "Національна еліта Західної Волині міжвоєнного періоду XX ст.: джерела формування" (у співавторстві) та викладача педагогічного коледжу, кандидата історичних наук В.М.Желізняка "Відносини польської шляхти та волинського губернатора в системі управління Російської імперії кінця XVIII – початку XIX ст.". З'явилися наукові статті наших фахівців і на сторінках іншого, на цей раз німецько-французького наукового збірника Асоціації-1901 "SEPIKE". Тут опубліковані матеріали досліджень у гуманітарній сфері. Ректор інституту, професор А.М.Ломакович і проректор з наукової роботи, професор В.Є.Бенера представили статтю "Імперативи розвитку вищої освіти: тенденції і перспективи". В іншому номері цього Збірника поміщена публікація професора А.М.Ломаковича та доцента В.Г.Мазурка "Соціально-економічний контекст розвитку системи вищої освіти і науки". Проректор з виховної роботи, кандидат педагогічних наук М,В.Сиротюк презентує науково-методичне дослідження "Лінгафонний кабінет: за і проти".

Доктор педагогічних наук, професор В.Є.Бенера продемонструвала, що для фахівця високої кваліфікації і перша спроба має бути успішною: за підсумками II Міжнародного конкурсу навчально-методисної, навчальної та наукової літератури "Золотий корифей", що проводився у Російській Федерації і на який свої роботи представили 154 автори й авторські колективи з різних країн, в номінації "Педагогічні науки" за навчальний посібник "Психологічна служба в закладах освіти" вона отримала Диплом лауреата II ступеня.

Символічно, що саме на завершенні поточного та напередодні Нового року і Різдвяних свят науково-педагогічні працівники інституту підтвердили високий науково-теоретичний потенціал нашого навчального закладу, його широкі можливості ефективної співпраці із зарубіжними науково-освітніми структурами.

ХУДОЖНІЙ ПЛЕНЕР У ПОЛЬЩІ

У польському місті Пулави в рамках Міжнародного мистецько-наукового симпозіуму відбувся Міжнародний художній пленер за тематикою "Близькі людині місця", в якому брали участь митці – художники і критики мистецтва – шести країн: Польщі, України, Словаччини, Словенії, Болгарії та Іспанії. Україну представляли науково-педагогічні працівники нашого інституту, доцент кафедри образотворчого мистецтва та методики його викладання, кандидат мистецтвознавства Олександра Панфілова і старший викладач цієї ж кафедри Дмитро Синенький.

Організатором та координатором цього мистецького проекту виступило відоме творчими зв'язками з нашим навчальним закладом товариство Форум інноваційності "Одін" (м.Краків), а безпосереднім керівником – представник згаданого Товариства Лешек Жебровський, який неодноразово працював на аналогічних пленерах у нашому місті і роботи якого експонувалися на вернісажах, що проходили у виставковій залі нашого інституту за програмою художнього пленеру "Зустріч у Кременці".

Особливістю Міжнародного художнього пленеру "Близькі людині місця" був обов'язок кожного художника, запрошеного до участі у такому престижному мистецькому форумі, представити свій індивідуальний творчий проект, що передбачав "пулавську тематику", зокрема пейзажі міста Пулави та його околиць. Нагадаємо, що подібна вимога – наявність "кременецького сюжету" – стояла і перед учасниками Міжнародного мистецько-наукового симпозіуму у місті Кременці.

Післяпленерний вернісаж відбувся у Пулавському культурному осередку "Будинок хіміка", який спільно з Пулавською галереєю мистецтв "Анекс" і Бюро розвитку сучасного польського мистецтва "Галерея Лабіринт" виступив партнером проекту. Художники шести країн представили кілька десятків багатопланових і різножанрових робіт, в яких, як і передбачалося, домінували "пулавські мотиви".

Учасники пленеру показали майстер-класи з живопису для учнів Пулавської мистецької школи. Наші науковці-митці організували спільний майстер-клас на тему "Кляксографія". Окрім цього, вони провели заняття з живопису для літніх людей, які відвідують місцеву школу образотворчого мистецтва.

Під час пленеру пройшли зустрічі польських митців і культурно-освітніх діячів з їх зарубіжними колегами. Саме в ході однієї з таких зустрічей польською стороною була висловлена пропозиція підготувати для підписання Угоду про творчу співпрацю Шуманського університету імені єпископа Костянтина Преславського (Польща) і Кременецького гуманітарно-педагогічного інституту імені Тараса Шевченка (Україна).

Господарі симпозіуму запропонували учасникам пленеру широку культурну програму, одним з елементів якої стали змістовні екскурсії до міста Казимеж Дольний та Пулавським повітом.

МИСТЕЦЬКИЙ ПОСТУП – У ВІДРОДЖЕННІ ТРАДИЦІЙ

Всім відомий вислів про те, що нове – це давно забуте старе. У цьому контексті новаторське, або модерне, – це відроджене і по-сучасному прочитане традиційне. Яскравим і переконливим підтвердженням такого підходу є відновлення кременецьких художніх пленерів, які проходили у 30-х роках минулого століття в нашому місті з участю українських і польських майстрів пензля. Відновлення пленерів стало можливим завдяки творчій співпраці митців і мистецтвознавців нашого інституту з Міжнародним інститутом досліджень історії мистецтв (Краків, Польща) та польським громадсько-культурним Товариством "Форум інноваційний "Одін".

Перший відновлений кременецький пленер проходив два роки тому в рамках Міжнародного мистецько-наукового симпозіуму, в ході якого, крім виставки картин, написаних під час пленеру, відбулися творчі зустрічі та дискусії митців України і Польщі за спільно визначеною тематикою "Кременецькі пленери 30-х років XX століття: традиції, сучасність, перспективи". Саме науково-мистецька творча дискусія стала знаковим елементом відновленої традиції: практична образотворча робота доповнилася і тим самим збагатилася фаховим теоретичним дискурсом. Ще однією знаковою особливістю сучасних кременецьких пленерів стала участь юних художників, в даному випадку – студентів живописного відділу Одеського художнього училища ім.М.Грекова. Таким чином, сучасні, тобто відроджені, українсько-польські кременецькі пленери поєднали традиційне з інноваційним, доповнили класику модерном не лише за стилем і змістом, а й за формою: художня пленерна практика отримала науково-теоретичне оформлення, а зрілий мистецький досвід предметно зустрівся з юним художнім талантом.

Нещодавно польські митці відповіли своїм українським колегам організацією нового художнього пленеру за темою "Близькі людині місця" в м.Пулави. Вони, як і наші художники, дотрималися започаткованого у Кременці принципу модернізації традицій. Пленер набув міжнародного формату: в ньому брали участь художники і мистецтвознавці шести країн (Польщі, України, Словаччини, Словенії, Болгарії, Німеччини). Україну представляли митці і науковці мистецького факультету нашого інституту Олександра Панфілова та Дмитро Синенький.

І ось із Республіки Польща надійшов новий творчий сигнал: Міжнародний інститут дослідження історії мистецтв опублікував польською та українською мовами матеріали науково-мистецької конференції "Кременецькі пленери 30-х років XX століття: традиції, сучасність, перспективи". Редакційна колегія видання надіслала книгу на адресу ректора інституту, професора Афанасія Ломаковича із супровідним листом: "З великою радістю надсилаємо вам публікацію, яка є збірником матеріалів з конференції "Кременецькі пленери 30-х років XX століття: традиції, сучасність, перспективи". Щиро дякуємо за Вашу участь в організації конференції. Ми дуже вдячні за Ваш вклад, бо без нього не була б можлива ані сама конференція, ані це видання, і надіємося, що Ви будете задоволені результатами нашої спільної роботи". Від імені редакційної колегії лист підписав один із очільників Міжнародного інституту досліджень історії мистецтв Йозеф Грабський, який спільно з Веронікою Дрогобицькою-Грзесіак редагував видання.

Книга ілюстрована роботами Ришарда Рогалі, Анатолія Мартинюка і Романа Банашевського – учасників художнього пленеру у Кременці. Окрім цього, з конкретною доцільністю ілюстрована більшість статей збірника. Українські та польські мистецтвознавці досліджують історію кременецьких пленерів, творчість їх учасників, місце і роль Кременця як осередка українського образотворчого мистецтва на Волині, а також вплив кременецької художньо-просвітницької еліти на зміцнення духовно-культурних взаємин українського і польського народів.

Серед українських авторів збірника – кандидат мистецтвознавства Олександра Панфілова ("Почаївська художня школа як осередок українського мистецтва на Кременеччині у міжвоєнний період XX століття"), науковий працівник Літературно-меморіального музею Юліуша Словацького у Кременці Олена Гаськевич ("Кременецькі луни Еміля Крхи"), мистецтвознавець із Харкова Євген Котляр ("Пимоненко, Кременець, мистецтво, євреї... "Жертва фанатизму" як реакція на "єврейське питання" в Російській імперії"), львівський художник, кременчанин за походженням Анатолій Мартинюк і науковець Інституту народознавства НАН України Олександр Нога ("Післямова").

Збірник надає можливість оцінити спадщину кременецьких пленерів очима їх спадкоємців – сучасних майстрів пензля і мистецтвознавців України та Польщі, а також визначити перспективи цього унікального явища на мистецькій карті Європи. "Відродження кременецького мистецького пленеру та зустрічі дослідників на симпозіумах і конференціях є важливими складовими формування добросусідських відносин між незалежними державами Україною та Польщею", – зазначається у післямові видання.

ТРИ ДНІ ЗІ СЛОВАЦЬКИМ

Юліуш Словацький – відомий польський поет та драматург, який народився і провів своє дитинство у нашому мальовничому містечку – Кременці. Поляки по-особливому шанують свого найвизначнішого романтика та його творчість. Кожного року відбувається багато театральних виступів, конкурсів та інших заходів на честь цього видатного поета. Одним із таких дійств є Зліт Європейської родини шкіл ім. Юліуша Словацького, що проходить уже 29 років. Ініціатива створення та проведення такого Зльоту належить Анджею Крулю – вчителю польської мови І ліцею ім. Юліуша Словацького у Хожуві, та Ізабелі Козей – деректору IX ліцею ім. Юліуша Словацького у Вроцлаві.

Кожного року Зліт шкіл, що носять ім'я поета, відбувається в іншому місті. Цього року він проходив у III ліцеї ім. Юліуша Словацького в Пйотркові Трибунальському (Польща). Учасниками його стали представники 17 шкіл з Польщі, а також гості із Цєшина (Чехія), Тернополя та Кременця.

Делегацію з Кременця очолював ректор Кременецького обласного гуманітарно-педагогічного інституту ім. Тараса Шевченка, професор Афанасій Ломакович. До її складу входили викладач польської мови нашого інституту Аліна Шульган і студентки факультету іноземної філології Наталія Назарчук і Надія Бутинська.

Організатори підготували насичену програму. Перший

день Зльоту розпочався з урочистого відкриття. Запрошені студенти робили презентації своїх навчальних закладів і співали гімн Європейської родини шкіл – "Testament moj" Юліуша Словацького. Перед численною аудиторією виступила доктор Уршуля Маковська і ректор нашого ВНЗ, професор Афанасій Ломакович.

Після закінчення офіційної частини учасники Зльоту провели прогулянку вечірніми вулицями міста, відвідали Будинок культури, де прослухали цікаву лекцію пані Агнєшки Вархулінської на тему "Пйотркув у фільмах".

На другий день проводилися конкурси для запрошених учнів: письмовий конкурс "Життя і творчість Юліуша Словацького" і читацький – "Поезія Юліуша Словацького", у якому брали участь наші студентки: Наталія Назарчук прочитала фрагмент поеми Ю.Словацького "Лілія Венеда", а Надія Бутинська – його поезію "До Матері" польською мовою. В цьому конкурсі дівчата отримали Грамоти і призи.

Після конкурсів учні Ліцею у Пйотркові представили драму Юліуша Словацького "Фантази", а потім завершили вечір прощальною вечіркою з музичними і танцювальними забавами. Наступний день розпочався з оголошення переможців та підсумків Зльоту. Всі учасники отримали подарунки.

Так пройшли три цікавих і незабутніх дні з Юліушем Словацьким.

ВЕКТОР АТАКИ – СФЕРА НАНОТЕХНОЛОГІЙ

На засіданні спеціалізованої вченої ради в Тернопільському національному технічному університеті імені Івана Пулюя директор нашого педагогічного коледжу Н.В.Бабій успішно захистила дисертацію зі спеціальності "Математичне моделювання та обчислювальні методи" за темою "Моделі процесів дифузійного перенесення і методи оцінювання технологічних параметрів у багатошарових наноплівках" на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук. Науковим керівником роботи виступив професор кафедри програмної інженерії ТНТУ ім.Івана Пулюя, кандидат технічних наук М.Р.Петрик. Опонували нашому науковцю досвідчені фахівці з галузі інформатики, прикладної математики та математичного моделювання, доктор технічних наук, професор кафедри інформатики та прикладної математики Рівненського державного гуманітарного університету А.Я.Бомба, і доктор технічних наук, професор, провідний науковий співробітник відділу математичних методів обчислювального експерименту Інституту прикладних проблем механіки і математики ім.Я.С.Підстригача НАН України П.С.Малачівський.

Актуальність дисертаційного дослідження беззаперечна, бо його тема лежить у площині вирішення надзвичайно важливих завдань сучасної технонауки – забезпечення ресурсозбереження та поліпшення технологічних характеристик матеріалів, що використовуються у наукомістких галузях виробництва. Саме наноплівки та нанопокриття є багатошаровими наносередовищами з неоднорідним фізичними (механічними, дифузійними, електричними, магнітними, оптичними) властивостями, що дає змогу застосовувати їх як конструкційні ресурсозберігаючі матеріали для нових поколінь запам'ятовуючих пристроїв та мікросхем у напівпровідниковій та електронній промисловості і як покриття робочих органів обладнання для виробництва скловолоконних, мікропористих фільтрувальних матеріалів, а також в атомній енергетиці. За образним висловом автора дисертації, багатошарові наноплівки виступають як ефективні термо- та корозійностійкі нанопокриття робочих вузлів обладнання для захисту останніх від згубного впливу агресивних, в тому числі високотемпературних, середовищ, чим забезпечується збереження таких вузлів, а в кінцевому підсумку – економія дорогих і дефіцитних матеріалів.

Дослідження багатошарових наносередовищ ведуться вітчизняними та зарубіжними вченими, однак результати, отримані ними, є наслідком дороговартісних експериментів, не завжди доступних широкому загалу науковців-дослідників. Цим проблематизується якість оцінки технологічних параметрів багатошарових наноплівок. Наукове вирішення такої проблеми вказує на необхідність удосконалення існуючих підходів до моделювання дифузійного перенесення в середовищі атомів для різних наношарів і до розробки методів оцінювання технологічних параметрів багатошарових наноплівок.

В загальному, робота Н.В.Бабій спрямована на вирішення проблемних питань раціонального використання матеріальних та енергетичних ресурсів у сучасних нанотехнологіях, а тому закономірно здійснювалась у контексті Законів України "Про ресурсозбереження" та "Пріоритетні напрями розвитку науки і техніки", а також Державної цільової науково-технічної програми "Нанотехнології та наноматеріали" на 2010 – 2014 роки та Постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2015 року", де акцентується увага на створенні та застосуванні нанотехнологій і технологій наноматеріалів.

Важливість згаданої Програми, а також престижність і значення участі в її реалізації переоцінити неможливо. Вищеназвані документи державної ваги передбачають створення наноіндустрії шляхом формування промислово-технологічної інфраструктури, використання результатів фундаментальних та прикладних досліджень з наноелектроніки, наноінженерії, функціональних і конструкційних наноматеріалів і нанотехнологій для різних секторів виробничої сфери та захисту навколишнього середовища, в чому свій посильний внесок зробила Н.В.Бабій. Актуальність дослідження нашого науковця підтверджується ще й тим фактом, що, як зауважено в урядові Цільовій програмі, визначення параметрів нанооб'єктів для українських фахівців залишається проблематичним через відсутність в Україні системи метрологічних вимірювань у діапазоні, меншому за 1 мікрон. Отже, тематика дисертації прямо чи опосередковано стосується текстуального поля окресленої проблематики.

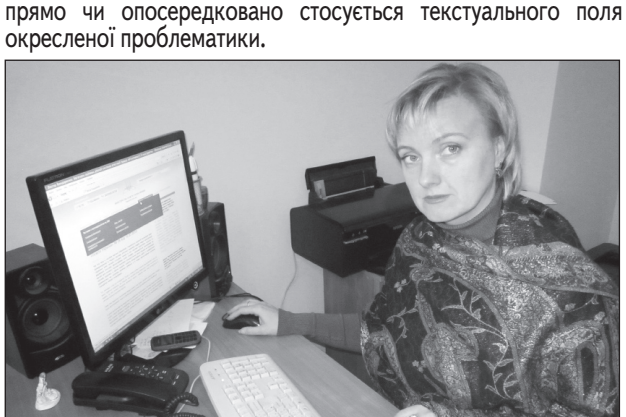

$$u_m(t,x,z)=\int_0^t\int_0^R\Big[\mathrm{W}_{l_{0,m}}(t-\tau;x,\varsigma;z,l_0)\,g_{l_0}(\tau,\varsigma)+\mathrm{W}_{l_m}(t-\tau;x;\varsigma;z,l)\,g_l(\tau,\varsigma)\Big]d\varsigma d\tau+$$

$$+\int_0^t\sum_{m_1=1}^{n+1}\int_{l_{m_1-1}}^{l_{m_1}}\Big[\mathrm{W}_{0_{m,m_1}}(t-\tau;x,0;z,\xi)u_{o_{m_1}}(\tau,\xi)+\mathrm{W}_{R_{m,m_1}}(t-\tau;x;R,z,\xi)u_{R_{m_1}}(\tau,\xi)\Big]d\xi d\tau+$$

$$\int_0^R\sum_{m_1=0}^{n+1}\int_{l_{m_1-1}}^{l_{m_1}}\mathrm{H}\mathfrak{h}_{m,m_1}(t;x,\varsigma;z,\xi)\,g_{m_1}(\varsigma,\xi)\sigma_{m_1}d\xi d\varsigma+$$

$$+\int_0^t\int_0^R\sum_{m_1=0}^{n+1}\int_{l_{m_1-1}}^{l_{m_1}}\mathrm{H}\mathfrak{h}_{m,m_1}(t-\tau;x,\varsigma;z,\xi)\,f_{m_1}(\tau,\varsigma,\xi)\sigma_{m_1}d\xi d\varsigma d\tau,\ \ m=\overline{1,n+1}$$

Більше того, Цільова програма "Нанотехнології та наноматеріали" визначає основними завданнями такі заходи, на які безпосередньо спрямоване аналітичне вістря дисертаційного дослідження Н.В.Бабій. Зокрема, у Програмі йдеться про створення нанотехнологій виготовлення легких, міцних і корозійностійких конструкційних матеріалів і захисних покриттів різноманітних конструкцій, де багатопланове та різновекторне вивчення багатошарових наноплівок є необхідним і має не лише теоретичне, а й суто предметно-практичне значення. Саме тому об'єктом дисертаційного дослідження стали процеси дифузійного перенесення в багатошарових наноплівках і нанопокриттях, а предметом – математичні моделі цих процесів, що й визначило мету і завдання роботи: проаналізувати та модифікувати відомі математичні моделі згаданих процесів, здійснити комп'ютерне моделювання та чисельні розрахунки за розробленими математичним моделями, верифікувати ці моделі за відомими даними фізичних експериментів, а також оцінити режимні та конструктивні характеристики досліджуваних технологічних процесів.

Досягти наукової новизни результатів дослідження у новітній науковій галузі – справа надважка, бо треба віднайти в новітньому найновіше, в маловідомому – невідоме. Автор дисертації зуміла це зробити: вона вперше здійснила модифікацію відомих математичних моделей дифузійних процесів у багатошарових наноплівках і отримала та пояснила точні аналітичні розв'язки задач, сформульованих на базі таких моделей, а також розробила обчислювальні методи перевірки моделей на адекватність для оцінки їх верифікації як відповідності даним фізичних експериментів і запропонувала методику аналізу окремих режимно-технологічних параметрів наношарів і наноплівок для визначення способів їх використання в матеріало- та ресурсозбереженні.

Результати дисертаційної роботи використовуються в діяльності виробничих структур, пов'язаних з інформаційними та інноваційними технологіями, на підприємствах електронної промисловості, зокрема, на ВАТ "Квантор" (м.Збараж) у вигляді моделей, алгоритмів і програм, пов'язаних із проектуванням нанопористих мембран для сенсорів контролю загазованості шкідливими сполуками. Важливо зазначити, що всі результати, що складають основний зміст такої надскладної дисертаційної роботи, Н.В.Бабій отримала самостійно й оприлюднила в 21 науковій праці, з них 6 – у фахових виданнях, 3 – у наукових виданнях, включених до міжнародних науково-метричних баз, а також у виступах на 11 міжнародних і всеукраїнських конференціях.

Вважаємо за необхідне дати коротку інформаційну характеристику наукової сфери, в яку здійснила "інтелектуальну атаку" наша дисертантка. Назва "нанотехнології" або "наномолекулярні технології" походить від слова "нано" (карликовий) і позначає галузь фундаментальної і прикладної науки, яка вивчає закономірності фізичних і хімічних систем (молекулярний рівень!) параметрами в декілька нанометрів або часток нанометра. Нанометр – одна мільярдна частка метра, або одна мільйонна частка міліметра. Для унаочнення: діаметр людської волосини – 80 тисяч нанометрів. За своїм змістом нанотехнології є технологіями, спрямованими на маніпуляції окремим атомами і молекулами для побудови нових молекулярних структур із заданими властивостями. Отже, вони передбачають знання та управління процесами, що не виходять за масштаби 1 нанометра, але не виключають масштаби і до 1000 нанометрів, якщо маніпуляції в цих масштабах сприяють досягненню кінцевого результату – створенню нових молекулярних структур.

Нанотехнології – дисципліни малодосліджені, основні відкриття в цій галузі – попереду. Проте вже відомо, що наносистеми набагато ефективніші від макросистем, які складаються з тих же самих атомів і молекул. Наприклад, графітний циліндр нанометрової товщини або вуглецеві нанотрубки проводять електричний струм, до чого не здатний звичайний графіт, а тому можуть замінити мідні дроти. Або в медицині: вже є зразки наноконтейнерів для доставки ліків і нановипромінювачів для знищення злоякісних пухлин. Особливі перспективи нанотехнологій – у галузі електроніки та інформаційних технологій: якщо перші чипи містили по 30 транзисторів, то нині 1 чип несе 40 мільйонів транзисторів величиною 130 – 180 нанометрів з тенденцією до збільшення їх кількості завдяки зменшенню величини. В недалекому майбутньому – конструювання нанокомп'ютерів, в яких використовуються замість звичайних мікросхем набори логічних елементів з окремих молекул.

На завершення: людство пройшло такий етап своєї інтелектуальної історії, як протонаука, або переднаука, характерним представником був Птоломей з його геоцентричною системою. На класичному етапі до нас прийшла геліоцентрична система Миколая Коперника, вчення Галілео Галілея та Ісаака Ньютона, закони збереження речовини і перетворення енергії. Некласична наука засвітилась іменами Нільса Бора, Макса Планка, Альберта Ейнштейна на тлі квантової механіки, космофізики і теорії відносності. Постнекласична, тобто сучасна, наука наповнена "науками про складності" (синергетика, нерівноважна термодинаміка, теорія катастроф, хаосологія, нанонаука і т. п.), які принесли нам концепти біфуркації і сингулярності, дисипації та негентропії, поняття флуктуації й аттракторів і багато іншого, що вимагає від нас особливої інтелектуальної напруги у використанні наукових здобутків минулого для засвоєння сучасних надбань людського розуму заради індивідуальних і глобальних гарантій завтрашнього дня. Що це під силу кожному з нас, підтверджує дисертаційне дослідження Н.В.Бабій, тема якого – зі сфер нанотехнологій, а текстове поле – в царині сучасної постнекласичної науки.

4 - 5 сторінки підготував головний редактор "Замку" Анатолій БАГНЮК

СЛОВО ПРО ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО

Науково-педагогічні працівники профільних кафедр інституту та педагоги і студенти педагогічного коледжу провели заходи з нагоди 95-річчя від дня народження видатного українського педагога Василя Сухомлинського.

ДІАЛОГИ ПРО ПЕДАГОГА-КЛАСИКА

Члени кафедри загальної та соціальної педагогіки організували "Інформаційно-практичні діалоги про Василя Сухомлинського", до яких долучили студентів четвертого курсу педагогічного факультетусту. Вступним словом "Апостол правди і науки" "Діалоги..."відкрила проректор з наукової роботи, завідувач кафедри, доктор педагогічних наук, професор В.Є.Бенера. На "Багатогранності та різноманітності напрямів роботи письменника В.О.Сухомлинського" наголосила кандидат педагогічних наук, доцент С.М.Корнієнко, котра в активному творчому режимі вела "Діалоги...", вміло поєднуючи фактологічну конкретику з аналітичними висновками, що стали доповненнями до виступів студентів. Програма "Діалогів..." також включала наукове повідомлення кандидата педагогічних наук, доцента Д.М.Скільського "Постать В.О.Сухомлинського у вітчизняній педагогічній спадщині".

Інформаційно-практичні діалоги про видатного педагога проходили у трьох напрямах. Перший напрям за темою "Казкотерапевт" забезпечила кандидат педагогічних наук, доцент О.П.Макаренко зі студентами 41-ДП групи (Руслана Сердюк, Тетяна Трофимлюк, Олеся Огороднік, Віта Шульжук, Вікторія Копчак, Ірина Аврамишин), які здійснили інформаційні презентації та практичну ілюстрацію у форматі театралізації творів В.О.Сухомлинського.

Темою другого напряму "Діалогів..." стала "Взаємодія сім'ї і школи в ім'я дитини", яку розкрила доцент С.М.Корнієнко з участю студентів 42-ДПК групи Марії Градової та Наталії Щур, які взяли на себе інформаційно-ілюстративне забезпечення означеної теми.

"Вчитель вчителів" – такий девіз мав третій напрям "Діалогів...", що його реалізувала асистент кафедр педагогіки вищої школи О.В.Швець з інформаційно-ілюстративною підтримкою студентів Вікторії Бойко, Оксани Вітковської, Мар'яни Горошко, Ірини й Ольги Тарнавських, Наталії Томчук, Людмили Мандзюк, Марії Цюх, Юлії Постой, Марини Кондратюк, Лілії Трачук, Олени Штуки.

Учасники "Діалогів..." мали змогу оглянути тематичну виставку літератури "Спадщина В.О.Сухомлинського з погляду сьогодення", підготовлену працівниками бібліотеки інституту Ю.І.Стрільчук і А.О.Прус.

ПЕДАГОГІЧНІ ВИМІРИ ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО

Спільними зусиллями науковців кафедри загальної та соціальної педагогіки і кафедри теорії та методики дошкільної освіти проведено педагогічні читання "Педагогічні виміри Василя Сухомлинського в сучасному освітньому просторі". Після вступного слова доцента Т.С.Фасолько студентка 21-ДПК групи Марія Ткачук прочитала фрагмент "Спогадів про Сухомлинського" (автор – Г.Гораш). Тон і рівень науковості "Читань..." визначив кандидат педагогічних наук, доцент кафедри загальної та соціальної педагогіки Р.Я.Яковишин темою "Афористична спадщина як квінтесенція педагогічної системи В.О.Сухомлинського". Низку наукових повідомлень зробили юні науковці – студенти педагогічного факультету Олеся Огороднік ("Народні джерела в педагогічній спадщині В.Сухомлинського"), Надія Мартинюк ("Уроки мислення серед природи в педагогічній спадщині В.Сухомлинського"), Ірина Ремезович ("В.О.Сухомлинський про значення музики у формуванні особистості"), Ольга Тищук ("В.Сухомлинський про особистість вчителя"), Марія Кожарко ("Роль В.О.Сухомлинського у розвитку початкової освіти"), Ольга Чмут ("Погляди В.Сухомлинського на виховання особистості засобами гри"), Вікторія Копчак ("Моральне виховання у педагогічній спадщині В.О.Сухомлинського"), Марія Градова ("Гумор як засіб формування особистості"), Наталія Щур ("Використання спадщини В.О.Сухомлинського в системі сучасного родинного виховання") і студент факультету іноземних мов Іван Прокіпчук ("Життя В.О.Сухомлинського крізь призму прекрасного"). Наукові повідомлення студенти готували під керівництвом Т.С.Фасолько, Н.В.Приймас, Л.М.Кравець, Л.І.Врочинської, І.А.Онищук, В.В.Павелко, О.М.Доманюк.

Насиченою була художня частина "Читань...": "Думу про вчителя" Івана Драча, присвячену В.О.Сухомлинському, прочитала Вікторія Пікалюк, а "Видіння" Юрія Мальованого, також адресоване великому педагогу, озвучила Ірина Аврамишина. У виконанні Людмили Волинець прозвучала притча В.О.Сухомлинського "Який слід повинна залишити людина на Землі".

В.СУХОМЛИНСЬКИЙ І СУЧАСНІСТЬ

"Василь Олександрович Сухомлинський у діалозі з сучасністю" – тематична спрямованість педагогічних читань, організованих викладачами і студентами третіх-четвертих курсів педагогічного коледжу. Тетяна Гонтарук дала характеристику виховній системі В.О.Сухомлинського, а Павло Старух розповів про місце народної педагогіки в теорії та практичній діяльності видатного педагога. Олеся Хома говорила про казку як засіб розвитку творчих здібностей дитини, а Віктор Вознюк – про духовно-моральні цінності в педагогічній спадщині В.О.Сухомлинського. Погляди Василя Сухомлинського на трудове виховання школярів розкрив Дмитро Клак, а Оксана Драган – творчий підхід педагога-класика до виховання в дітей любові до природи. Андрій Дубас висвітлив бачення В.О.Сухомлинським здоров'я як джерела формування особистості, а Інна Ісаєнко – елементи його педагогічної спадщини як виховні інновації у формуванні особистості студента – майбутнього сім'янина. Михайло Іщук показав місце процесу формування учня-мислителя, а Марія Куліш і Марія Чиринда – значення феномена педагогічної майстерності вчителя у творчій спадщині В.О.Сухомлинського. Катерина Савчук доповіла про "Школу радості" Василя Сухомлинського, а Іванна Лесюк – про його "Батьківську педагогіку" як енциклопедію сімейного виховання. Увагу Юрія Маслюка привернула дидактична концепція видатного українського педагога, основні принципи та значення якої він доніс до учасників педагогічних читань.

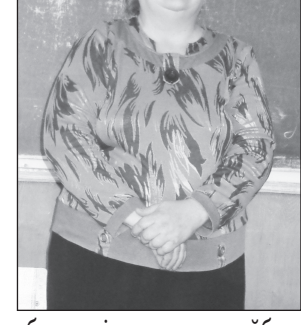

Студенти-доповідачі працювали під керівництвом

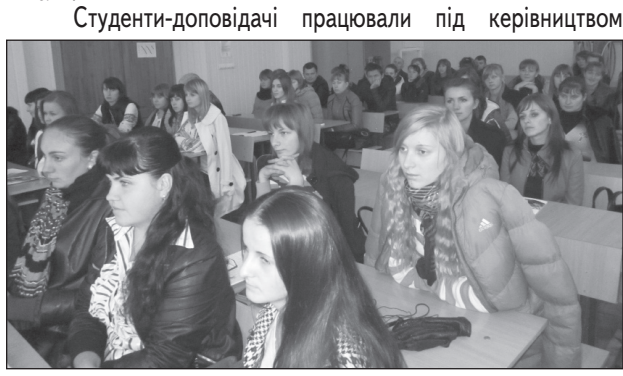

організаторів читань, викладачів коледжу О.М.Цибульської, Н.М.Сабран, О.В.Цимбалюк.

ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВОВОГО ПРОСТОРУ

Активно продовжує правознавчі дослідження кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри суспільних дисциплін В.Є.Ткачук: Часопис Київського університету права та "Університетські наукові записки" Хмельницького університету управління та права публікують статті, де відображені результати нових наукових пошуків нашого фахівця, що здійснюються в контексті вивчення процесу входження України до європейського політико-правового простору.

Київський часопис у розділі "Кримінальне право та кримінологія" помістив його роботу "Вища освіта як один із чинників запобігання злочинності (на основі результатів дослідження механізму протиправної поведінки осіб, засуджених до покарань, не пов'язаних із позбавленням волі)". Згадана стаття написана нашим автором на базі матеріалів опитування 2160 осіб у Волинській, Рівненській і Тернопільській областях протягом 2007 – 2011 років. У публікації стверджується, що рівень освіти осіб, засуджених до покарань без позбавлення волі, є важливою характеристикою, що дозволяє сформувати реальну уяву про їх безпосередній інтелектуальний потенціал і його вплив на вибір даною категорією людей певного варіанту поведінки. Автор згадує класичну тезу про інтелект людини як "базовий поведінковий репертуар", який формується за допомогою навчальних процедур і стає не лише механізмом обробки інформації, а й механізмом регулювання психічної та поведінкової активності.

Стаття містить важливий соціально-аналітичний висновок: якщо мотивація вчинення злочинів безпосередньо і прямо пропорційно залежить від рівня безробіття, то рівень безробіття – обернено пропорційно від рівня освіти. Зокрема, серед засуджених до покарань без позбавлення волі безробітні з середньою та неповною середньою освітою складають 44%, а з вищою – менше 5%. Аналогічна картина спостерігається і в контексті зв'язку між вчиненням рецидиву, повторюваністю злочинів даної категорії осіб та рівнем їх освіти. За результатами опитування, рецидив і повторюваність злочинів серед осіб, засуджених до покарань без позбавлення волі, становив 38, 7% серед тих, хто мав середню освіту, і 1,8% серед тих, хто отримав вузівський диплом.

Автор наголошує на необхідності надати засудженим до згаданого виду покарань право на отримання загальної середньої, професійно-технічної та вищої освіти, що дасть їм змогу не тільки безперервно підвищувати свій фахово-освітній рівень, а й, що особливо важливо, зберегти зв'язок із суспільством.

Часопис Хмельницького університету управління та права у розділі "Кримінальне право, кримінологія, кримінально-виконавче право" публікує статтю В.Є.Ткачука "Соціально-правова природа порядку відбування покарань майнового характеру". У цій роботі, де йдеться про те, що в Україні судом можуть призначатися такі покарання майнового характеру, як штраф, виправні роботи, конфіскація майна, автор, до його наукової честі та принциповості, демонструє аналітико-критичний підхід до вітчизняної практики у даній правничій сфері. Зокрема, він вважає малоефективним засобом впливу на процес виправлення поведінки засудженого заміну матеріально непосильного для нього штрафу короткостроковим, а тим більше довгостроковим тюремним ув'язненням, коли в цивілізованих країнах практикується заміна штрафу громадськими чи виправним роботами (навіть з урахуванням можливостей і бажання засудженого!), чим посилюється ефективність впливу на поведінку неплатоспроможної засудженої особи, а також створюються певні умови збереження чи встановлення взаємної довіри між нею і державою.

Ще одним недоліком вітчизняної практики у застосування штрафу як покарання майнового характеру є настання для особи, яка відбула такий вид покарання, соціально негативного наслідку – судимості. Такий підхід, без сумніву, обтяжує дію покарання, що фактично стає подвійним: має форму матеріальних втрат і характер морально-соціального негативу.

Цікаве критичне зауваження робить автор щодо вітчизняної практики здійснення такого майнового покарання, як конфіскація майна: якщо в Україні конфіскація майна засудженої особи проходить шляхом примусового і безоплатного, повного чи часткового його вилучення в дохід держави, то в інших країнах, зокрема у Швейцарії, конфісковане майно може бути використаним для задоволення вимог або потреб потерпілої від злочину сторони.

У висновках В.Є.Ткачук наголошує, що покарання майнового характеру повинні нести мінімальне репресивне навантаження і розкривати максимальні можливості для виправно-виховного впливу на засуджених через об'єктивно можливе збереження їх особистої свободи. В цьому – одна з особливостей входження нашої держави в європейський політико-правовий простір.

ВІЧНА МОЛОДІСТЬ ЗРІЛИХ ЛІТ

Олена ФУРМАН
кандидат педагогічних наук

Григорій Сковорода стверджував, що кожна людина повинна прагнути до щастя. І однією з найвагоміших умов щасливого життя він вважав так званий «сродний труд», який споріднює воєдино тіло і душу, розум і почуття, потреби та прагнення людини і в кінцевому результаті дарує сердечну радість. Саме так оцінює своє ставлення до улюбленого заняття викладач Кременецького обласного гуманітарно-педагогічного інституту ім. Тараса Шевченка, кандидат педагогічних наук, доцент, дійсний член Наукового товариства імені Шевченка Возняк Григорій Михайлович, який зустрів своє 80-річчя.

Ювіляр родом із с.Розжалів Радехівського р-ну Львівської області. Закінчив Бишівську семирічну школу та Сокальське педагогічне училище. Працював вчителем математики і фізики Савчинської та Острівської семирічних шкіл Забузького району, а згодом – вчителем математики Корчинської СШ Радехівського району. Проводив класну і позакласну роботу з обдарованими учнями. На уроках приділяв значну увагу диференційованій та індивідуальній роботі з учнями, кращі з яких відвідували факультативні заняття, навчалися в республіканській та всесоюзній заочних фізико-математичних школах при Київському і Московському університетах, неодноразово були переможцями районних і обласних, завойовували призові місця на республіканських та всесоюзних олімпіадах.

Г.М.Возняк працював і навчався заочно, закінчив механіко-математичний факультет Львівського ДУ ім. Івана Франка, отримавши спеціальність вчителя математики.

За сумлінну працю в галузі навчання молоді, за активну участь у педагогічних конференціях та значний вклад у підготовці школярів до участі в обласних, республіканських та всесоюзних олімпіадах Міністерство освіти Української РСР та Український республіканський комітет профспілки працівників освіти, вищої школи і наукових установ неодноразово нагороджували Григорія Михайловича грамотами. Він був делегатом Всесоюзного з'їзду вчителів. Нагороджений значком «Відмінник освіти». Міністерство освіти України РСР присвоїло йому звання «Учитель-методист».

За рекомендаціями працівників Українського НДІ педагогіки був залучений до наукової роботи з методики викладання математики, учасник республіканських та всесоюзних науково-педагогічних конференцій у Львові, Києві, Харкові, Слов'янську, Москві та Казані.

У 1972 році Григорій Возняк здав кандидатські екзамени в Київському педагогічному університеті і почав працювати над дисертаційним дослідженнями і 1979 року у Московському всесоюзному педінституті захистив кандидатську дисертацію на тему «Екстремальні задачі як засіб прикладної орієнтації шкільного курсу математики». Працював старшим викладачем кафедри математики Луцького педінституту ім.Лесі Українки, займав посаду доцента кафедри математики та методики викладання математики Тернопільського НПУ ім. Володимира Гнатюка.

Рішенням Ради Міжнародної науково-освітньої програми Міжнародний фонд «Відродження» присудив Г.М.Возняку грант для вчених та викладачів за значні успіхи, досягнуті в науковій та освітній діяльності.

З 2007 року Возняк Г.М. працює на кафедрі фізики, математики та інформатики Кременецького ОГПІ ім. Тараса Шевченка. Він є автором більше 200 науково-математичних праць, шести монографій про наукові дослідження математиків – дійсних членів НТШ, а також 69 навчальних посібників для шкільного курсу математики. Співавтор шкільних

підручників з математики для 5 – 6 класів і алгебри для 7 – 9 класів. Підручники з математики для 5 – 6 класів перевидавались російською, польською, угорською, румунською та кримсько-татарською мовами (1995 – 2000).

Серед математичних задач, присвячених розв'язанню проблем оптимізації, важливе місце займають екстремальні задачі, для розв'язання яких автор розробив спеціальні методи: «Метод опорних функцій», «Метод оцінки», «Метод перебору», «Метод перетворення площин».

Професійна культура викладача вищої математики як сукупність його практичних, матеріальних і духовних надбань, що визначають якість його професійної діяльності, тісно пов'язана з математичною, загальною педагогічною, психологічною, методичною, інформаційною, мовною і моральною культурою. Вона передбачає допитливість і працьовитість, творчий

підхід до справи, вміння постійно вчитися, підвищувати свою кваліфікацію, орієнтуватися у величезному потоці інформації, яка стосується, зокрема і сфери його професійної діяльності.На цьому наголошує Г.М.Возняк у своїх науково-методичних працях.

Дослідження в науково-популярних виданнях, присвячених математикам – дійсним членам НТШ, висвітлює життєвий і творчий шлях відомих українських математиків: М. Кравчука, В. Левицького, М. Зарицького, М. Чайковського, М. Петровича та інших.

Григорій Возняк – активний учасник і співорганізатор наукових конференцій і зборів Тернопільського осередку НТШ, член редколегій щорічних збірників праць, ініціатор і організатор всеукраїнських, регіональних, обласних та загальноінститутських наукових форумів, присвячених життю і творчості видатних українських математиків – дійсних членів НТШ.

Підсумовуючи вищесказане, можна сказати, що молодому поколінню є у кого вчитись, адже у свої 80 років Григорій Михайлович, як і раніше, на передових позиціях педагогічної діяльності як яскравий приклад ученого-педагога із загостреним чуттям нового, блискучою науковою інтуїцією, який щедро генерує оригінальні наукові гіпотези та ідеї. Мудрий, терпимий до недоліків інших, завжди готовий пожартувати й оцінити жарт — ось «образ» шанованого нами Григорія Михайловича Возняка.

Побажаємо ж йому здоров'я, нових творчих звершень і радості в родині на довгі роки життя!

З ТУРБОТОЮ ПРО ЗДОРОВ'Я ОСВІТЯН

Навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів "Охорона праці в освіті" (автори – доцент кафедри теорії та методики технологічної освіти І.А.Білосевич й асистент цієї ж кафедри О.П.Ємець) отримав відповідний Гриф МОН України. Видання рецензували член-кореспондент НАПН України, професор В.К.Сидоренко, доктори педагогічних наук, професори Н.А.Глузман (Кримський гуманітарний університет) і В.О.Вихрущ (Тернопільський НПУ ім.Володимира Гнатюка).

Посібник підготовлено у відповідності з нормативною програмою навчальної дисципліни "Охорона праці в галузі". Автори врахували, що студенти ВНЗ відповідно до освітньо-професійних програм в курсах навчальних дисциплін "Безпека життєдіяльності" та "Охорона праці" вивчають загальні питання безпеки людини в умовах її життя та побуту, у виробничій та позавиробничій діяльності. Тематика і зміст лекцій відповідають вищезгаданим програмам і навчальним планам підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційних рівнів "спеціаліст" і "магістр", а також відображають сучасний стан законодавчої та нормативної бази охорони праці в освіті, мають за мету дати майбутнім учителям необхідні знання, що сприятимуть формуванню безпечних умов праці, підвищенню її ефективності, запобіганню професійним захворюванням та професійному травматизму.

Тематичне наповнення лекцій охоплює весь комплекс необхідних для створення безпечних умов праці в системі освіти. Зокрема, в лекції "Управління охороною праці в освіті" розкриваються система, функції, структура, організація та діяльність служби охорони праці в навчальних закладах, де наголошується на важливості навчання та контролю знань працівників із питань охорони праці. Тема "Умови праці в закладах освіти" передбачає вивчення не лише загальних правил та умов облаштування виробничого середовища в закладах освіти, а й безпекоохоронних аспектів організації навчально-виховного процесу і таких відомих, але болючих проблем, як профілактика захворювань працівників освіти і конкретних питань, пов'язаних з освітленням, вібрацією та шумом у навчальних приміщеннях. Предметно і досить конкретно визначений зміст лекції "Правила техніки безпеки та охорона праці в закладах освіти": висвітлюються вимоги, правила, заходи безпеки під час роботи в навчальних майстернях, при організації суспільно-корисної праці, в умовах побуту і відпочинку, в навчальних кабінетах, аудиторіях з фахових та інших дисциплін, а також при проведенні культурно-масових заходів з учасниками педагогічного процесу. Не залишена поза увагою пожежна безпека в закладах освіти. Це висвітлено у змісті однойменної лекції, де розкриваються причини, шкідливі та небезпечні фактори, дотичні до пожеж на об'єктах освіти, а також правила, вимоги, заходи та засоби пожежної безпеки для закладів системи освіти України.

Навчальне видання пропонує розробки практичних робіт, необхідних для повноцінного курсу: "Дослідження освітленості навчальних приміщень", "Організація роботи з охорони праці. Складання посадової інструкції", "Складання плану евакуації учасників навчально-виховного процесу", "Розслідування нещасних випадків з учасниками навчально-виховного процесу". Посібник подає перелік основної і додаткової літератури та Інтернет-ресурсів, має 25 додатків.

ГОСТРІ КУТИ КРУГЛОГО СТОЛУ

"Формування громадянського суспільства в Україні: стан, проблеми та перспективи" – такою була тематика круглого столу, організованого в нашому інституті ректоратом та зусиллями кафедри суспільних дисциплін з участю представників студентського самоврядування, культурно-освітніх та громадських організацій міста, працівників Кременецької районної ради і Кременецької РДА. Співмодераторами засідання виступили проректор з виховної роботи Микола Сиротюк, кандидат історичних наук, доцент Олександр Соловей і заступник голови Кременецької райдержадміністрації, випускник нашого інституту Тарас Мельничук.

Різні аспекти тематичної проблематики круглого столу висвітлювали доктор історичних наук, завідувач кафедри суспільних дисциплін Ірина Скакальська, головний редактор газети "Замок" Анатолій Багнюк, кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри суспільних дисциплін Віктор Ткачук, заступник голови районного відділення Всеукраїнського об'єднання ветеранів Василь Олійник, директор Кременецько-Почаївського державного історико-архітектурного заповідника Вадим Микулич, науковий працівник Кременецького краєзнавчого музею Тетяна Соловей. У своїх виступах вони аналізували взаємозв'язок процесу становлення громадянського суспільства в Україні з формуванням національної правової держави, взаємовплив громадських інституцій, органів місцевої влади та самоврядних структур, місце і роль конкретних політичних, культурно-освітніх і громадських організацій у процесах становлення, зміцнення та розвитку демократичних засад сучасного українського суспільства у контексті інтеграції України до європейського політико-правового простору та інші питання.

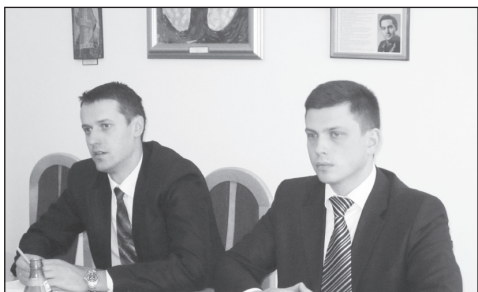

Офіційне бачення заанонсованої тематики продемонстрували начальник відділу промоцій району та аналітично-гуманітарних програм виконавчого апарату районної ради Микола Матвіюк, завідувач сектора інформаційного забезпечення та зв'язків з громадськістю апарату райдержадміністрації Галина Нагорнюк, заступник керуючого справами виконавчого апарату районної ради Василь Михальчук.

Представники інститутського студентства – голова студпарламенту Сергій Колісецький, четвертокурсники Роман Кравець і Роман Скакальський, другокурсниця Анна Крижна – озвучили досить радикальну позицію сучасної молоді щодо забезпечення умов ефективного функціонування молодіжних самоврядних структур з метою їх ширшого залучення до вирішення соціально-культурних та інших молодіжних проблем.

Позитивний ефект проведення круглого столу безсумнівний: його учасники не лише побачили спільне та відмінне у своїх підходах до обговорюваної проблематики, а й змогли прийти до консенсусу в аспекті необхідності побудови "особистісного" громадянського суспільства – формування кожним громадянином активної громадянської позиції у вирішенні актуальних проблем соціуму як на рівні державних органів влади, так і на рівні місцевих самоврядних структур.

ФОТОВЕРНІСАЖ

МЕТОДИЧНО І ПО-НАРОДНОМУ

Четвертокурсники природничо-технологічного факультету під керівництвом завідувача кафедри загальної та соціальної педагогіки, доцента С.М.Корнієнко підготували і провели Андріївські вечорниці. Завдяки своїм акторським здібностям учасники дійства поринули у світ національних звичаїв і постаралися максимально відтворити веселе народне святкування.

За традицією, свято почалося з молитви і переросло у дивовижні містичні ритуали. Там було і ворожіння, і забави з калитою, і розігрування "фантиків". Хлопці кусали "калиту", їздили на коцюбі, вихвалялися перед дівчатами. А дівчата вправлялись одна перед одною у приготуванні традиційних народних страв: пампушок, варенників, пирогів, а потім пригощали хлопців і всіх гостей.

Вечорниці проходили в символічній українській оселі, де зустрічали молодь Господар (Андрій Штогун), Господиня (Віта Грішко) та їхні Діти (Михайло Балабан і Вікторія Танащук).

Особливу роль виконувала керівник "Андріївського проекту": Софія Марківна була Бабусею і ведучою, котра спрямовувала святкову молодіжну стихію у належне русло, їй належить вступне слово про Андріївську ніч, а також конкретні "методично-педагогічні" поради про те, як правильно ворожити, щоб отримати максимум інформації про свого судженого. А допомагали ділитися досвідом вправні Молодиці: Софія Мельничук, Олена Чубік, Юлія Юсько, Тетяна Харитонюк, Тетяна Бісюк, Олена Ковальчук, Ольга Кардаш, Інна Бесарабчук, Надія Ковальська.

Отримували необхідні життєві знання і "мотали їх собі на вус" веселі Дівчата: Вікторія Поліщук, Лариса Бездощук, Тетяна Міндал, Руслана Павлюк, Олена Плескач, Ольга Ясковець, Вікторія Боришкевич, Вікторія Данильчук, Тетяна Козлюк і Наталія Радіо.

Ну а Хлопцям лишилося смиренно "йти на повідку" у старшого і юного жіноцтва: забавляти їх, підтримувати танцями, співами, "дегустувати" кулінарні вироби і нарешті чекати, що ж то приготувала їм доля у таку дивну ніч...

Не оминули потішні Андріївські вечорниці і педагогічного коледжу. Тут це народне свято пройшло з участю самих лише студентів. Всю організаторську роль взяла на себе Господиня Одарка (Ірина Ворона). Поринаючи у власні спогади, зустрічаючи Дівчат, даючи їм хитромудрі поради та настанови, вона ніби повертала колесо часу назад, у свою молодість, розповідала бувальщини чи небилиці, підтримувала настрій своїх гостей.

Одарці старався перешкоджати ще один традиційний персонаж Святвечора – Чорт (Павло Левицький): він крав у Хлопців чоботи, ховався, робив капості, дражнився, поки його не викрили і не прогнали геть із хати.

Дівчата (а їх було аж дванадцять: Юлія Сіреджук, Юлія Сімора, Руслана Довгаль, Марта Озеруга, Валерія Сазанська, Оксана Токарська, Олена Періг, Христина Вітів, Віка Ясковець, Світлана Кічата, Тетяна Петрочук, Віта Гнатюк) прийшли не просто святкувати. Кожна з них була зайнята своєю справою, проте це не заважало їм поєднувати приємне з корисним. Бо які ж то Андріївські вечорниці без пісень та ворожіння!

Отут-то й пішли в хід цікаві народні повір'я вперемішку з ритуальними примовляннями: "сіємо коноплі", "годуємо собаку варениками", "кидаємо чобіток", "ким буде чоловік" – і все для того, щоб передбачити свою долю і час заміжжя!

Ворожіння перепліталися з народними танцями, піснями, які згодом підхопили і Хлопці (Юрій Хільчук, Сергій Волохатий, Вадим Шматковський, Микола Комінярський, Сергій Паланюк, Назар Дробик, Тарас Іващук, Владислав Рудак, Микола Посух). Були на святі традиційна "калита" і її незмінні персонажі Пан Калитинський (Юрій Хільчук) та Пан Коцюбинський (Вадим Шматковський), тому гуляння пройшли на славу!

На завершення всіх гостей почастували варениками, а Святий Андрій (Андрій Пилипчук) подякував Господині за гостинність, молоді – за те, що пам'ятають народні свята, і побажав миру та щастя кожному дому.

СТУДЕНТ - 2013

У НАС ПОПОВНЕННЯ

Марія КУЛІШ, власкор "Замку"

Щороку інститут поповнюється першокурсниками. Їх усіх, таких різних, тепер об'єднує одне слово – студент. А втім, кожен першокурсник знає, що студентом він стане лише після того, як пройде традиційний «обряд» під назвою «Посвята у студенти».

Пісні, танцювальні композиції, гумористичні мініатюри, соло на музичних інструментах – всі ці номери входили до святкових програм, які демонструвало глядачам наше студентство. Тематика виступів поєднувала історії зі студентського життя, жартівливі настанови старших колег і, звичайно, вічну, як світ, любовну драму, бо ж любов для мистецтва є джерелом натхнення, радості, енергії, стимулом жити і творити.

Першокурсники отримали перші важливі документи у житті студента – залікову книжку і студентський квиток, пообіцяли, що будуть чемними, гідно нестимуть звання «студент». А ще вони показали і свої мистецькі таланти, зачитали урочисту клятву студента, отримали символіку обраної спеціальності. На завершення традиційно звучить студентський гімн «Гаудеамус» латинською мовою.

Цю подію студенти запам'ятають на все життя, бо вона відкрила їм дорогу у світ відчайдушної юності, студентського завзяття та гумору і, звичайно ж, самовідданої дружби.

ДЕНЬ СТУДЕНТА (POST SCRIPTUM)

Катерина МИХАЙЛЮК, власкор "Замку"

В Актовому залі нашого інституту відбувся святковий концерт до Міжнародного дня студента з оригінальною назвою «Наречена для Павла, або День студента (POST SCRIPTUM)». Підготували і провели його окремі виконавці та мистецькі колективи педагогічного коледжу. Концертну програму вели Андрій Дубас і Павло Старух.

Відкрила виступи Юлія Сіреджук піснею «Все одно твоя». Марія Іващук продовжила тему під супровід гітари («Почую голос твій»). Тепло почуттів подарувала глядацькому залу Мар'яна Бабій з піснею «Розпалю вогонь». А щоб не зовсім розслаблятись і згадати про навчання, студенти-дошкільники продемонстрували сценку «Викладач літератури проводить заняття з фізичного виховання».

Емоційну "температуру" в залі підняла команда Павла Левицького, Сергія Волохатого, Тараса Головатюка і Павла Яловського з піснею «Знову стою один».Наступне пісенне привітання під назвою «Експеримент» подарувала Катерина Шувалова. Щоб трошки розворушитися і повеселитись, танцювальний колектив під керівництвом Наталії Ткач виконав танець «Кадриль». Дещо глибше заглянути в душу «бідного студента» запропонувала Галина Бондарчук, а Валентин Карпюк сценічно відтворив цей близький кожному образ.

Осінню романтику пісенного «Листопаду» навіяла глядачам Наталія Ференц, Галина Романчук нагадала про рідні краї піснею «Лелеки», а мрійливу чарівність вальсу показали Микола і Марія Посухи. Павло Старух прочитав нам авторський вірш про студентські будні. Однойменна пісня «Студентське життя» у виконанні Анни Горіної та Галини Попівчак завершила наш концерт.

Це найбільше свято студентів, і відзначають його завжди гарно та весело, як належить молоді. Тому і запам'ятається воно надовго.

У ПОШУКАХ ОЛІМПІЙСЬКОГО ВОГНЮ

Тетяна ГОНТАРУК, власкор "Замку"

Таку назву мало спортивне свято, проведене в нашому педагогічному коледжі. Учасниками його стали студенти чотирьох команд: "Факел", "Олімпійці", "Чемпіони" та "Прометей". На шляху до заповітної мети їм довелося здолати чимало перешкод, засвоїти багато нових знань, оволодіти масою практичних навичок.

Ведучі свята здійснили цікаву подорож до столиці Стародавньої Греції Афін, де 110 років тому було запалено перший Олімпійський вогонь і завдяки ентузіазму французького барона П'єра де Кубертена стартували перші Олімпійські ігри.

Після внесення символічного прапора кращими спортсменами коледжу було представлено наших гостей: багаторазового Чемпіона Європи та світу з армспорту Андрія Пушкаря, Чемпіонку світу з літнього біатлону та Всесвітньої Зимової Універсіади, майстра спорту міжнародного класу Світлану Крикончук, представників Тернопільського обласного відділення НОК України Андрія Огнистого, Валерія Кравчука, Анатолія Ігнатенка, заслуженого тренера України зі стрибків на лижах з трампліна та лижного двоборства Олега Бережанського (Кременецька СДЮСШОР), директора Кременецької обласної ДЮСШ "Колос" із санного спорту Анатолія Малищика.

З вітальним словом до учасників свята звернулися заступник директора з навчально-виховної роботи педколеджу Оксана Камінська й окремі гості. У проміжках між виступами ведучі розповідали про мету олімпійського руху, про місце фізичних вправ у житті видатних лікарів, філософів, поетів, мандрівників, науковців, а мистецькі колективи підтримували спортивний дух конкурсантів оригінальними номерами.

Вісім непростих, але цікавих конкурсів стали для юних спортсменів своєрідними етапами боротьби за Вогонь Малої Олімпіади, який у кінцевому підсумку і запалив капітан команди-переможця "Олімпійці". II – IV місця відповідно посіли команди "Чемпіони", "Факел" і "Прометей". Проте настрій був відмінним у всіх учасників Олімпіади.

Суддями змагань виступили Ганна Леськів-Бондарчук, Оксана Петрів, Микола Менжерес та Ірина Олійник, а до складу журі увійшли Роман Дубровський, Віктор Голуб і Василь Трифонюк. Переможцям вручили нагороди, а тернопільські гості підготували для всіх учасників подарунки у знак вдячності за високий організаторський, методичний і творчий рівень спортивного свята.

Фото членів гуртка "Юний журналіст"

МОЛОДІЖНА ЕКОЛОГІЧНА ЛІГА

Співпраця природничо-технологічного факультету нашого інституту та інших освітніх закладів району з Національним природним парком "Кременецькі гори" привела до ще одного конкретного результату: завершилося формування Молодіжної екологічної ліги Кременецького району, що діятиме в рамках Всеукраїнської екологічної ліги. На базі інституту відбулося засідання, де, окрім інших питань, розглянуто і затверджено Положення про Молодіжну екологічну лігу району, яке презентувала начальник відділу екологічної освіти НПП "Кременецькі гори" О.Л.Тимошенко, а також оголошено, що на наступному засіданні будуть сформовані керівні органи районної Ліги.

Учасники засідання (а це майже півсотні представників вищих і загальноосвітніх навчальних закладів району та НПП "Кременецькі гори") визначили, що метою діяльності Ліги є сприяння радикальному поліпшенню екологічної ситуації в регіоні, формуванню нового природоохоронного світогляду, забезпеченню екологічних прав громадян. Для досягнення такої мети молоді екологи залучатимуть всі категорії населення краю до участі у формуванні екологічної політики на місцях, насамперед у напрямку підготовки рішень, реалізація яких суттєво впливатиме на покращення стану довкілля, на його захист і відтворення, на збереження екологічного різноманіття та здоров'я жителів регіону. Члени Ліги братимуть участь в організації громадського контролю за виконанням природоохоронного законодавства та екологічного моніторингу стану навколишнього природного середовища, не виключаючи таких радикальних заходів, як сприяння боротьбі за припинення діяльності, що несе загрозу природному довкіллю та здоров'ю громадян. Важливим напрямом своєї діяльності Ліга вважає сприяння формуванню екологічної свідомості шляхом пропаганди знань та поширення об'єктивної інформації про стан навколишнього природного середовища, підвищенню рівня екологічної освіти та культури громадян, особливо молодого покоління.

Учасникам засідання була надана інформація про "Еколого-освітню діяльність в Кременецькому обласному гуманітарно-педагогічному інституті ім.Тараса Шевченка", з якою виступила голова студентського парламенту природничо-технологічного факультету Юлія Іванчук. П'ятикурсниці цього ж факультету Ірина Сидор і Марія Урманець оприлюднили дослідження "Проблеми малих річок Тернопільщини", а другокурсниця педагогічного факультету Ганна Оленіч – проблему "Особистісні прояви екологічної свідомості школярів". Науковий працівник НПП "Кременецькі гори", випускниця нашого інституту О.В.Підгурська аналізувала гостре для нашого краю питання "Борщівник на Кременеччині: проблеми та шляхи їх подолання".

Молоді екологи однозначно схвалили пропозицію голови районного відділення громадської організації "Регіональний фонд розвитку та інтеграції" Г.В.Нагорнюк щодо участі кременчан у волонтерській акції з розчищення Потоку Ірва у місті Кременці, а вже через два дні ця робота була розпочата.

Учасники засідання звернулися з листом до голови Кременецької райдержадміністрації Ю.Р.Фецовича, де наголосили на необхідності розробки програми боротьби з борщівником у Кременецькому районі, а до Державної служби з карантину рослин – з пропозицією внести борщівник до списку карантинних рослин України.

Організатори даного засідання Молодіжної екологічної ліги району – декан природничо-технологічного факультету, кандидат біологічних наук О.І.Дух і доцент кафедри біології та загальної екології О.К.Галаган ознайомили молодих екологів району з навчально-матеріальною базою Інституту та факультету.

Конкретним виявом єдності екологічної теорії та практики стало фіточаювання, організоване для учасників засідання студентами природничо-технологічного факультету інституту під керівництвом асистента кафедри біології та загальної екології Анжели Оніщук.

НА ЗДОРОВІЙ ПЛАНЕТІ – ЗДОРОВІ І МИ!

Марія ІВАЩУК, власкор «Замку»

Озирніться навколо: яке різноманітне середовище оточує кожного! Які неймовірні кольори веселки переплітаються у цьому чудовому світі під назвою «Планета Земля». Бог створив його для нас задля того, щоб не полишити людину відчуття прекрасного. Ми повинні берегти це і продовжувати життя нашого довкілля, аби майбутнє покоління яскравими очима і теплою посмішкою милувалось тим, що є навкруги.

Саме до цього закликали студенти Кременецького лісотехнічного коледжу, Кременецького медичного училища імені Арсена Річинського та Кременецького педагогічного коледжу. Всі вони зібрались на так званому екологічному шоу під назвою «Зелена планета», організованому працівниками Національного природного парку «Кременецькі гори» з ініціативи Міністерства екології та природних ресурсів у рамках Всесвітньої акції «Очистимо планету від сміття».

Програма складалась із різножанрових та різнопланових конкурсів. Перш за все, команди повинні були представити себе, привітатись із публікою – справити перше враження про себе.

Розпочав шоу колектив Лісотехнічного коледжу. Із девізом: «Я вірю, знаю, що ми зможемо, усі ми разом – я і ти, урятувати Україну від екологічної біди!» вони сміливо вийшли на сцену і показали, наскільки віддано та трепетно відносяться до природи. Гумористичною ноткою учасники презентували свій навчальний заклад, зіграли цікаві сценки, пов'язані з екологією, виконали декілька пісень на тему природи і довкілля, а найголовніше – довели, що вони є «патріотами рослинного світу». Адже у 2013 році студентами коледжу посаджено 6 гектарів лісових культур, порятовано парки, сквери та алеї площею 5 гектарів. Крім цього, на даний час вони приймають участь в акції «Майбутнє лісу – у твоїх руках». Словами девізу «Схаменись, людино, озирнись, подумай, що тебе чекає, якщо не зможеш, як колись босоніж

іти зеленим гаєм...» учасники завершили своє привітання.

Наступною на сцену вийшла команда «Медвулик» Кременецького медичного училища імені Арсена Річинського. Розпочали вони свій виступ із допомогою загадок. Учасники оголосили: «Ми прийшли підтримувати і рятувати життя природи!», що дуже сподобалося аудиторії. Підґрунтям їхнього виступу були відомості про різні види меду, що інтенсивно зникають із багатств природи Кременецьких гір, заповідника «Медобори». З уст студентів «Медвулика» лунали чудові пісні та вірші про навколишнє середовище, й особливо актуально прозвучала фраза: «Чисто не там, де прибирають, а там, де не смітять», що зразу ж змусило всіх задуматись.

Завершувала конкурс команда «Берегиня» Кременецького педагогічного коледжу. Честь нашого навчального закладу захищали Іванна Ляшук, Ірина Поліщук, Галина Попівчак, Павло Левицький, Андрій Дубас, Ірина Третяк, Тетяна Осіпчук, Олександр Власюк і капітан команди Марія Ніколайчук. Вже сама назва нашого колективу говорить про бережливе ставлення наших студентів до навколишнього середовища. Виступ розпочався піснею І.Поклада на слова Ю.Рибчинського «Чарівна скрипка», що зразу ж створила відповідну атмосферу в залі. Презентацію команди було сконцентровано на небайдужості нашого навчального закладу до долі лелек, що прилетіли у критичний весняний період на засніжені болота с.Горинка і яких наші студенти врятували від голодної смерті. Цією акцією милосердя керувала кандидат біологічних наук Наталія Зіньковська. Ще одним кроком до порятунку життя птахів стало створення «крилатого містечка» у Кременецькому ботанічному саду. Першокурсники спеціальності «Технологічна освіта» виготовили шпаківні, а крилаті друзі поселились у них на радість усім. Та цим не обмежуються роботи, що виконують наші студенти. Серед їхніх екологічних акцій – прибирання територій біля історичних пам'яток міста, зокрема П'ятницького цвинтаря, заходи по захисту найменших мешканців лісу під назвою "Мурашник" та інші. Таким чином, учасники представили нашу команду, аби переконати глядачів у конкретній думці: коли є можливість врятувати життя, то потрібно це робити негайно, не можна залишатись байдужим до того, що відбувається з навколишніми тваринами чи рослинами.

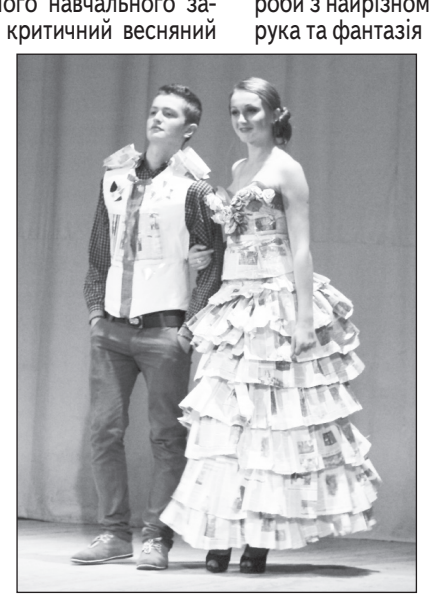

Другий конкурс ніс у собі завдання зобразити на ватмані в довільній формі стінгазету чи агітаційний плакат «Чистий Кременець». Лісотехнічний коледж презентував свій плакат під назвою «Бережіть Землю, бо планета – наш дім». Команда медичного училища намалювала плакат, де було висвітлено глобальні проблеми людства. Студенти педагогічного коледжу зобразили катастрофічну картину з життя довкілля Кременеччини, донісши до присутніх слова: «Кременчани, не залишайтесь байдужими, не допускайте такого неподобства, бо здоров'я природи – у ваших руках!». Тут відзначились Андрій Дубас, Ірина Мороз, Тетяна Осіпчук і Марія Ніколайчук.

У поетичному конкурсі, де необхідно було експромтом написати тематичний вірш із запропонованих 30 римованих пар слів, найбільше балів набрала Тетяна Осіпчук зі своєю «Одою природі», а третій конкурс полягав у виконанні туристичної пісні. Кожна команда повинна виконати свій твір так, щоб пробудити у слухачів віру у власні сили, можливості; щоб кожен, хто сидів у залі, вдумався у сказане, вгледівся в побачене і зрозумів, що життя природи залежить насамперед від нього. Цього разу наші конкурсанти також були «на висоті»: авторська пісня Іванки Ляшук прозвучала під супровід гітар Андрія Дубаса й Олександра Власюка. Цими творчими конкурсами «опікувався» керівник студентського театру "Пілігрим" Василь Скоропляс.

Наступним був конкурс «Театр екологічної моди». Моделі одягу із вторинного, будівельного й інших матеріалів глядачам представили наші «моделі-початківці»: Ольга Квасневська, Іванна Ляшук, Сергій Волохатий, Іванна Юськів, Павло Левицький, Христина Вітів, Оксана Драган, Марина Калита, Ірина Церковнюк та Іванна Нестерук. Це змагання виявилось доволі цікавим усім присутнім у залі, адже учасники шикарно дефілювали, презентуючи власноруч зв'язані, сплетені, пошиті, склеєні костюми з усього, що тільки є під руками: паперу, поліетиленових пакетів, мішків тощо. Використовуючи власні художні ідеї, наших учасників готувала до показу викладач основ швейного виробництва Анастасія Азанова, бо вона, до речі, має справжній досвід моделі.

Окремо оцінювались експонати незвичайної виставки під назвою «Екологічна фантазія», за яку від нашої команди відповідала Оксана Ковальчук. Тут можна було побачити вироби з найрізноманітніших матеріалів, до яких доторкнулася рука та фантазія юного майстра.

Виступи конкурсантів супроводжувалися проектуванням фотоетюдів, підготовлених Сергієм Колісецьким.

Кожна команда показала себе як найкраще. Високоповажне журі у складі вчителя біології, директора ЗОШ I-II ступенів с. Підлісці Г.Б.Шевчук; методиста хорового жанру районного Будинку культури Г.І.Омельчак; завідувача сектору у справах дітей районної державної адміністрації Д.С.Іванушко, начальника відділу сім'ї, молоді та спорту РДА В.П.Кравчука та заступника голови Кременецької райдержадміністрації Т.П.Мельничука оцінювали творчих, здібних, талановитих і розумних учасників. Відповідальний за конкурсне шоу – викладач екології Кременецького педагогічного коледжу В.П.Цеголко.

Всього лиш 1 бал відділив команду нашого коледжу від перемоги, яку вдалось здобути студентам Кременецького медичного училища. Третє місце, відповідно, посіла команда лісотехнічного коледжу. Та тут немає переможених чи переможців, адже кожен учасник цих команд вніс у виступ частинку своєї душі, а публіка сприймала «на ура» все, що відбувалося в залі.

На шоу були присутні діти ЗОШ Кременця, Почаєва, с.Підлісці, вихованці Кременецького та Почаївського центрів дитячої творчості, їх батьки, керівники, вихователі, котрі долучилися до акції Національного природного парку «Кременецькі гори» і стали авторами робіт на екологічну тему «Свій голос віддаю за матінку природу, за чистоту уклін тобі, красу і вроду!». Кожен із них був відзначений грамотами та подарунками.

Урізноманітнили конкурсну програму учасниці вокально-естрадної студії «До-мі-сольки», солістки Вікторія Сухоменюк, Галина Ковальчук та Катерина Шувалова, пісні яких лунали на екологічній сцені. Проявила свою ініціативу у шоу і креативна агітбригада «Блискавка» учнів ЗОШ №4 міста Кременця, що є переможцем районного та лауреатом Всеукраїнського конкурсу-огляду екологічних агітбригад.

Завдяки проведеному заходу видно, наскільки небайдужим до екологічних проблем є теперішнє молоде покоління. То ж бережімо наш світ задля здорового життя та майбутнього нашої планети!

Фото Володимира КЛИМ'ЮКА

ПОТІК ІРВА: ЛЕГЕНДА І РЕАЛЬНІСТЬ

Якщо легендарна красуня-кременчанка Ірва загинула, рятуючись від полону чужинців-пришельців, то названий на її честь потік потерпає, навіть поступово гине, потрапивши у полон байдужості та низької екологічної свідомості сучасних кременчан. Саме про це йшлося на засідання круглого столу

"Потік Ірва: екологічні проблеми та шляхи їх подолання", що його підготували науковці-природознавці нашого інституту спільно з працівниками Національного природного парку "Кременецькі гори", представниками громадських організацій "Регіональний фонд розвитку та інтеграції" і "Спілка молодіжного самоврядування". Учасники круглого столу поставили перед собою двоєдину мету: привернути увагу громадськості до сучасного проблемного стану Потоку Ірва й окреслити основні завдання і план дій щодо порятунку і збереження Потоку як природної візитки міста Кременця поряд із Замковою горою та Дівочими Скелями.

Фахову оцінку ситуації дала начальник відділу екологічної освіти НПП "Кременецькі гори" Оксана Тимошенко у виступі "Екологічні проблеми руслоформування Потоку Ірва". Про результати акції "Потік Ірва: врятуємо легенду!" доповіла голова правління Кременецької районної організації "Регіональний фонд розвитку та інтеграції" Галина Нагорнюк, яка відзначила активну участь викладачів і студентів нашого інституту в конкретних заходах з очистки русла Потоку. Декан природничо-технологічного факультету, кандидат біологічних наук Ольга Дух розповіла про необхідність вагомого вкладу громадськості та студентської молоді у вирішення екологічних проблем нашого краю, міста і Потоку зокрема. Правові аспекти регулювання суспільних відносин у сфері дотримання екологічного законодавства висвітлив кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри суспільних дисциплін Віктор Ткачук.

Учасники круглого столу були одностайними в оцінці екологічного стану Потоку Ірва, в необхідності продовження і розширення акції "Потік Ірва: врятуймо легенду!" і подолання необгрунтованої байдужості владних структур і навіть місцевої громади до екологічних проблем Кременеччини, в оцінці недостатньої дієвості правового впливу на сферу захисту природного середовища та низької ефективності державних програм у покращенні екологічного стану регіону в цілому і русла Потоку Ірва зокрема.

Свої побажання та пропозиції щодо вирішення екологічних проблем Потоку висловили юрист комунального підприємства "Кременецька оселя" Микола Скакальський, начальник сектору охорони громадського порядку Кременецького РВ УМВСУ Олександр Сімонов, головний інженер Кременецького "Міськводгоспу" Олександр Тимошенко, представник департаменту екології та природних ресурсів Тернопільської ОДА Володимир Яскевич, науково-педагогічні працівники інституту Оксана Галаган, Антоніна Іванюк, Володимир Рац, Віталій Цеголко, активісти студентського самоврядування.

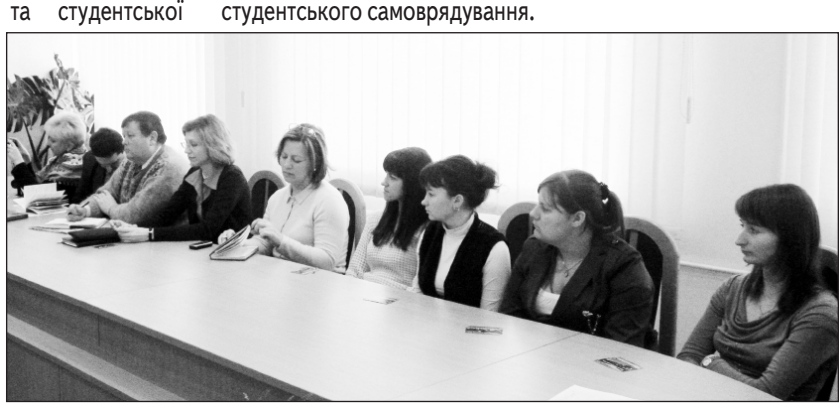

На завершення круглого столу голова правління Тернопільської обласної молодіжної організації "Спілка молодіжного самоврядування" Ігор Процик нагородив грамотами Спілки групу студентів інституту – активних учасників акції "Потік Ірва: врятуймо легенду!".

ЕКОЛОГІЧНА АКЦІЯ ТРИВАС!

Сергій КОЛІСЕЦЬКИЙ
голова студпарламенту

У Кременці відбулась екологічна акція «Потік Ірва:

врятуємо легенду!», учасниками якої стали 30 молодих та небайдужих волонтерів міста Кременця. Під час цієї акції було розчищено частину русла Потоку Ірва, що протікає в

центральній частині міста.

Найактивнішими виявилися студенти природничо-технологічного факультету та факультету фізичного виховання Кременецького гуманітарно-педагогічного інституту

ім. Тараса Шевченка, які входять до Молодіжної екологічної ліги Кременецького району, на чолі з деканом природничо-технологічного факультету О.І.Дух.

Перший заступник міського голови Кременця Василь Савіцький також завітав до студентів і пообіцяв вивезти сміття з допомогою комунальних служб.

За підсумками проведення екологічної акції було прийнято рішення щодо впорядкування прибраної території спільно з органами влади, меценатами, а також щодо періодичного проведення в місті подібних акцій.

Задля поширення набутого досвіду та просвітницької роботи в місті серед молоді для підвищення екологічної культури заплановано проведення виставки із фотографій, зроблених під час екологічної акції, і розміщенням екологічної інформації в Кременецькому гуманітарно-педагогічному інституті ім.Тараса Шевченка.

За словами учасника екологічної акції, голови правління ТОМГО «Спілка Молодіжного Самоврядування» Ігоря Процика, «проведення екологічної акції в Кременці мало декілька позитивних та корисних аспектів. По-перше, вдалося прибрати частину русла Потоку Ірва, який є чи не єдиною легендарною водною окрасою міста. По-друге, участь в акції молоді дала можливість підвищити їхній рівень відповідальності за довкілля, в якому вони живуть. По-третє, значна кількість учасників говорить про те, що в місті вдалось активізувати волонтерських рух. По-четверте, присутність першого заступника міського голови під час акції говорить про певну увагу представників місцевої влади до екологічних проблем міста. Однак ми сподіваємось на їхні конкретні дії у вирішенні цих питань у майбутньому».

Нагадаємо, що організаторами заходу виступили Житомирський обласний центр молодіжних ініціатив, Тернопільська обласна молодіжна громадська організація «Спілка Молодіжного Самоврядування», Кременецька районна громадська організація «Регіональний фонд розвитку та інтеграції», Національний природний парк «Кременецькі гори», Кременецька районна громадська організація «Історично-пошукова спілка» за підтримки Фонду сприяння демократії Посольства США в Україні.

З метою підвищення зацікавленості студентів до питань охорони природи, збереження, заповідних територій Кременеччини, виховання бережливого ставлення до природи студенти також брали участь у проведенні в районі Всесвітньої акції «Очистимо планету від сміття».

Метою нашої чергової акції було прибирання історичної пам'ятки – Козацьких могил. По дорозі ми слухали розповіді кандидата історичних наук О.Г.Солов'я про історію міста та вулиць, якими ми проходили. Безпосередньо біля Козацьких могилах він здійснив короткий екскурс в історію цього легендарного місця, після чого ми охоче взялися до прибирання даної території.

Наступного дня в рамках цієї ж акції ми долучилися до прибирання Меморіалу слави в самому центрі міста. До нас долучилися студенти Кременецького лісотехнічного коледжу та медичного училища ім.Арсена Річинського. Ініціатором акції в нашому інституті виступила кандидат біологічних наук О.І.Дух. Вона керувала нашим «трудовим десантом" – студентами природничо-технологічного факультету спеціальності «Біологія».

Активну участь у прибиранні брали й активісти студентського парламенту інституту.

Фото автора

СВЯТО МУЗИЧНОГО ФОЛЬКЛОРУ

Ліна ВЕРЕСЕНЬ

Проведення щорічної підсумкової конференції за результатами фольклорної практики у формі свята музичного фольклору Волині завдяки ініціативі та творчим зусиллям керівника фольклорної практики Василя Сабрана стало доброю традицією мистецького факультету, яку підтримують і збагачують студенти факультету – майбутні вчителі музики загальноосвітніх шкіл.

Відкриваючи цьогорічну конференцію, керівник фольклорних пошуків студентів і організатор фольклорного свята Василь Сабран дав характеристику фольклорній практиці як комплексному заходу, що включає кілька етапів різнопланової роботи. Насамперед, після закінчення другого курсу студенти здійснюють літні індивідуальні польові експедиції, як правило, за місцем проживання. Основний сенс таких експедицій – пошук народних співаків і запис виконуваних ними пісень, вивчення традиційних обрядових дійств, ознайомлення та опис народних звичаїв із музично-фольклорними мотивами. Наступний етап – лабораторний: зібрані матеріали розшифровуються в лабораторних умовах, пісенні зразки транскрибуються (записуються нотами), паспортизуються та класифікуються. Завершальний етап – підсумкова конференція, де у конкретній формі відбувається демонстрація і захист кожним студентом результатів творчого пошуку в царині музичного фольклору краю. Завдяки такій організації фольклорної практики студенти-практиканти стають активними збирачами і дослідниками музичної народної творчості Волинського регіону, а пісенні матеріали як конкретні результати їх творчих пошуків поповнюють фонди Лабораторії музичної етнології нашого інституту (керівник В.І.Сабран). За 15 років свого функціонування лабораторія розширила географію записів музичного фольклору далеко за рамки Волині: на даний час у її фондах зберігаються матеріали, зібрані нашими студентам на Поліссі, Поділлі, в Галичині, а також є музичні взірці, привезені інститутськими пошуковцями з окремих населених пунктів (міст і сіл) Східної України. Серед знахідок переважають автентичні зразки календарних і родинно-обрядових циклів. Усі твори паспортизовані і використовуються студентами факультету при написанні курсових, дипломних і магістерських робіт. Нині постало питання збереження зібраних матеріалів і їх переведення у цифровий формат.

Цьогорічна підсумкова конференція проходила в залі Гуго Коллонтая, святково прибраній ошатними народними рушниками. Учасники конференції вдягли місцеві народні строї-вишиванки та конкретні народні костюми відповідно до тематики демонстрованого ними матеріалу. Студенти-практиканти показали різнопланову програму, яка включала елементи обрядового та позаобрядового музичного фольклору. Кожен зробив лаконічний звіт про проведену роботу, про свої фольклорні знахідки і виконав кілька кращих, записаних ним зразків.

Павло Савчук, який проходив літню фольклорну практику в с.Березівка Радехівського району (Львівщина), записав від жительок цього села, пенсіонерок І.Я.Кметь і В.М.Остапчук цикл гаївок, дві з яких ("Ми голубку зловили" і "Парубки, встидайтеся") представив учасникам конференції з допомогою своїх одногрупників. Особливість виконання гаївок, записаних студентом, – спів у процесі колового руху з елементами народного танцю.

Наталія Онищук під час практики працювала в с.Цеценівка Шумського району, що на Тернопіллі, спілкувалася з цілою групою літніх людей, від яких записала 25 весільних пісень. Серед її інформаторів – вчителі Є.С.Доманюк, церковний староста Г.І.Пелешок та інші. Студентка виконала дві із записаних нею пісень: "Куди йду, куди йду?" (її співали на весіллі подруги нареченої, коли вона чекала свого судженого біля весільного короваю) та "Ой з-за хати чорна хмара", яка стверджувала незаперечну життєву істину: хто зустрів справжнє кохання, здолає всі перешкоди і діждеться справжнього щастя.

Конкретну тематичну спрямованість мали народні пісні, записані Вірою Василишин на Зборівщині Тернопільської області: серед тематичного багатства різножанрових пісенних творів, почутих від мешканців краю, дівчина обрала патріотичну тематику – боротьбу ОУН – УПА за незалежність України, що знайшла відображення в сотнях шедеврів музичного фольклору. Віра презентувала одну з таких пісень – "Україно, рідна мати" – про дітей-сиріт, батьків яких репресувала і вивезла до Сибіру чужинська влада.

Село Жовтневе на Радивилівщині Рівненської області стало місцем фольклорної практики Наталії Мельничук, яка збирала пісенні матеріали від представників двох сімей:

Трачуків і своїх однофамільців – Мельничуків. Студентка записала більше двадцяти родинно-побутових, ліричних, козацьких, жартівливих, календарно-обрядових і весільних пісень, а також декілька колядок, з яких виконала дві: "Все попід луги" і "Де гори високії".

Особливою була фольклорна практика Ганни Каленик. Насамперед тим, що вона працювала лише з одним інформантом – 94-річною Пелагією Леонтіївною Братасюк, жителькою села Шпиколоси (Кременеччина), а по-друге – тематичною спрямованістю. Серед різноманіття пісенних жанрів (козацькі, чумацькі, календарно-обрядові, родинно- та соціально-побутові пісні) дівчину зацікавила пісенна весняна обрядовість. Багатий життєвий досвід П.Л.Братасюк (а її трудового стажу вистачило б на декількох чоловік!) засвідчує її зв'язки з народним мистецтвом, з культурно-масовою роботою: пані Пелагея потягом багатьох десятків літ була членом "Просвіти", хорового, театрального і танцювального самодіяльних колективів. Її пам'ять зберегла багато взірців народного музичного фольклору, зокрема веснянок, які виконуються одночасно з танцями. Студентка виконала дві веснянки: "Пішли два брати" і "Ой пливе кочур".

Ольга Царук місцем практики обрала Сарненщину (Рівненська область). У селі Селище, мешканці якого люблять, знають і бережуть народні традиції та звичаї, її інформантами стали три літніх жінки: О.В.Ковтун, М.І.Нетецька, У.Й.Струк, з уст яких і завдяки яким студентка відновила і записала низку пісень соціально-побутового циклу, зокрема, "Ой травко-муравко", а також "Ой летіла зозуленька", що належить до особливого виду соціально-побутових творів – сирітських пісень. Учасники конференції мали змогу почути обидві пісні у виконанні юної фольклористки.

На переконання Галини Волинець, село Залісці Збаразького району, де вона народилась і проживає, не лише надзвичайно красиве, а й багате талановитими людьми, які знають і люблять українську народну пісню. Тому й не дивно, що місцем проходження фольклорної практики дівчина обрала саме свою малу батьківщину. Тут від 67-річної односельчанки С.М.Рожик вона записала майже три десятки пісень, в основному соціально-побутового циклу, в яких оспівана гірка доля народу, висвітлюються родинно-сімейні традиції та громадські конфлікти, вимальовуються картини душевної лірики і дотепного гумору. Увазі глядачів Галина запропонувала пісню "Кося", що була поширена на Волині в часи поневолення панською Польщею.

Катерина Безручук працювала на Хмельниччині з жителями с.Великі Калетинці Білогірського району, від яких записала більше двадцяти весільних, купальських, стрілецьких, жартівливих, обрядових пісень (колядки, щедрівки, колодчані та жнивні). Нашу студентку зацікавила весільна обрядовість, зокрема пісенне оформлення процесу випікання весільного короваю, де виявилася символічна особливість: весільний обрядовий хліб – коровай – випікали шановані людьми і щасливі у сімейному житті жінки, "виспівуючи" при цьому щасливу долю молодим. Катерина продемонструвала фрагмент відеофільму "Випікання короваю", де звучали згадані обрядові пісні.

Селище Стара Вижівка, або Вижва (Волинська область), де проходила свою фольклорну практику Надія Грибінчик, має гарну легенду, яка пояснює назву цього населеного пункту. В ті давні часи, коли Волинь плюндрували жорстокі татаро-монголи, при наближенні ворожого війська місцеві жителі ховалися в дуплах старих дерев найближчого лісу і так виживали. Звідси і назва – Вижва, Вижівці – від слова "вижити". Інформантом Надії була місцева мешканка М.П.Семенюк, культпрацівник за фахом, яка більше десяти років керувала самодіяльним вокальним ансамблем "Бабусі", що згодом реформувався у народний аматорський хор "Надвечір'я". Саме колишній культпрацівник, а нині пенсіонерка, і наспівала нашій студентці 6 родинно-побутових пісень, 4 колядки, 3 петрівки, по 2 щедрівки, веснянки, жниварські та жартівливі, а також по 1 обжинковій, ягідній, купальській пісні та 1 спасівку. Учасникам конференції студентка представила дві петрівки ("Маленька нічка – петрівочка" і "Ой ти, зозулько сизокрила") та одну ягідну пісню "Іду я лісом, гукаючи".

Підсумкова конференція перетворилась у своєрідне свято музичного фольклору нашого краю і підтвердила, що фольклорна практика наших студентів була достатньо продуктивною: студенти збагатили свої знання та вдосконалили професійні навики як майбутні вчителі музики, а також поповнили фонд інститутської Лабораторії музичної етнології новими творами. А в загальному, розширилася база й урізноманітнилася методика творчих пошуків у царині музичного фольклору, де ще залишаються нерозкритими широкі пласти народної музичної творчості.

МИСТЕЦТВО ЮНИХ – НА НОВИХ ВИСТАВКАХ

Тетяна БАЛБУС
керівник гурту "Натхнення"

Невеличкі творчі вернісажі студентів спеціальності "Образотворче мистецтво" не лише знайомлять відвідувачів з новими мистецькими здобутками, а й виступають своєрідним стимулом і для юних художників, відомих в інституті та за його межами, і для початківців, які роблять перші несміливі кроки в улюбленому мистецтві.

Протягом вересня – жовтня відбулось чотири таких виставки, організованих викладачами педагогічного коледжу. До Дня вчителя і Дня художника Т.А.Балбус і О.П.Качаловська підготували зі студентами 31-Рк групи художню презентацію проектів декоративних розписів тарелей та імітацій вітража в техніці аплікації з паперу.

Одночасно в Літературно-меморіальному музеї Ю.Словацького експонувалася персональна виставка творчих робіт студента 21-Рк групи Олега Дробоцького. Автор представив 30 живописних і графічних робіт у реалістичному та стилізованому трактуваннях.

Кінець жовтня багатий і рясний на мистецький врожай: зовсім юні художники-початківці 11-Рк групи пропонують свої декоративні композиції, виконані гуашшю, а також у техніці аплікації з паперу та тканини, у графічному силуетному вирішенні тощо. Ці роботи відображають основні закони, правила і прийоми композиції та засоби її виразності. Глядач, який дивиться на статичні та динамічні, симетричні й асиметричні, контрастні та нюансні композиції студентів, відчуває різний емоційний настрій, по-різному виражаючи своє ставлення до побаченого.

Як продовження давньої і доброї традиції, у виставковій залі Кременецької міської бібліотеки ім.Ю.Словацького проходить творчий звіт студентського мистецького гурту "Натхнення", який майже десять років радує своїх шанувальників цікавими й оригінальними роботами. Нинішній осінній вернісаж представили студенти I – IV курсів спеціальності "Образотворче мистецтво" педагогічного коледжу, твори яких виконані в різних жанрах і техніках. Графічні роботи Олега Дробоцького в техніці крапки вражають цікавими сюжетами, а його декоративні та живописні композиції – гармонійним поєднанням кольорів і технічними прийомами виконання.

Перші спроби власної творчості показали студенти 11-Рк групи Юлія Стецюк, Тарас Допіра, Ольга Богута, Анастасія Богуславська, Єлизавета Кривіцька, Юлія Фарина, Аліна Мартинюк, Ольга Андрощук у своїх орнаментальних композиціях, графічних і силуетних роботах. А студенти 31-Рк групи Павло Старух, Вікторія Тимощук, Світлана Семеренко, Інна Самуляк, Людмила Скакальська, Іванна Філик, Роман Хращевський представили творчі роботи в техніці імітації вітража (аплікації з паперу) та проекти розписів на декоративні тарелі.

Вражають барвами кольорів і розмаїттям сюжетів роз-

писи на тканині, виконані четвертокурсниками Марією Черидою, Аліною Угляр, Надією Томчук, Уляною Рарок, Лілією Тивонюк, Олександрою Куцою, Оксаною Базиволяк, Катериною Янчук, Анастасією Крижановською, Ангеліною Винник, Оленою Горобей, Марією Кирунчик, Аелітою Басанець, Юлією Данилюк.

Отже, мистецьке життя в педагогічному коледжі бурлить. Молоді митці розкривають свої таланти і представляють роботи на виставках. Побажаємо їм невичерпного натхнення і нових творчих знахідок!

Фото Петра ДАНИЛЮКА

ВЕЧІР КЛАСИЧНОЇ МУЗИКИ

У Концертному залі Гуго Коллонтая відбулося справжнє свято для прихильників музичного мистецтва – студентів і викладачів нашого інституту та кременчан.

Цей концерт став серйозним випробуванням для юного скрипаля Леоніда Дацюка, котрий готувався до чергового обласного конкурсу серед учнів молодших класів пам'яті братів Романа та Ярослава Теленків. Тому, попри хвилювання, він розпочав і закінчив свої виступи на такій високій ноті, що зал зривався від аплодисментів і схвальних вигуків. Супроводжувала скрипкове соло на фортепіано викладач Кременецької школи мистецтв ім.М.І.Вериківського Ірина Ковальчук.

Чергові номери концертної програми виконав дует скрипалів Леонід та Олег Дацюки. Злагодженість звучання інструментів, абсолютна гармонія дорослої емоційності і дитячої незворушності, взаєморозуміння виконавців вразили і полонили глядачів, котрі знову ж таки були нестримними у своїй позитивній реакції.

У завершальній частині музичного свята прозвучали виступи скрипаля Олега Дацюка та концертмейстера Івана Добриніна. Цей дует завжди подобається глядачам і тому знову викликав бурю емоцій.

До програми музичного вечора увійшли "Концерт № 1, III частина" М.Бруха, "Іспанський танець" М.Скорика, "Прелюдія та гавот" Д.Шостаковича, "Концерт № 2, I частина" Л.Шпора, "Романс" Г.Венявського і "Танго"А.П'яццолли.

Всіх учасників концерту шанувальники буквально засипали квітами. В їх адресу прозвучало багато хороших слів вдячності за майстерність і подаровану радість.

ПИСЕМНІСТЬ ЗАСОБОМ ПІСЕННОСТІ

Творчо відзначили День української писемності та мови студенти педагогічного коледжу і члени циклової комісії гуманітарних дисциплін: з ініціативи та під безпосереднім керівництвом голови комісії Романа Дубровського організували та провели "Караоке народної пісні", де прозвучали українські народні й авторські пісні, що стали народними завдяки своїй популярності.

Серед велелюдної студентської маси ведуча дійства, студентка мистецького факультету Василина Мартиняк обрала п'ятірку "найспівучіших", котрі розпочали вокальні "перегони" за грамоти, дипломи, подарунки і призи, підготовлені студентським профкомом (голова Андрій Заблоцький), а головне – за симпатії слухачів, які заповнили майдан історичного корпусу інституту.

Виступи вокалістів оцінювали незалежні експерти – викладачі музичних дисциплін Олена Новик і Мар'яна Мацюк. Глядачі захоплено вітали і підтримували оплесками першокурсницю факультету іноземних мов Ольгу Скулінець, яка запропонувала пісню "Ой зелене жито, зелене", майбутнього вихователя дошкільних навчальних закладів Марію Разимінську з піснею "Ой на горі два дубки", а особливо – завтрашніх вчителів музики, а нині студентів спеціальності "Музичне мистецтво" Ірину Вавренюк, яка нагадала присутнім "Червону руту" Володимира Івасюка, Анну Горіну, котра порадувала глядачів народною піснею "Ой говорила чиста вода" і Павла Левицького, у виконанні якого прозвучала знаменита "Пісня про рушник" Андрія Малишка і Платона Майбороди, що давно стала народною.

За оцінками експертів і глядачів, до фіналу увійшли Анна Горіна і Павло Левицький. Досягти перемоги Анна намагалася піснею "Чом ти не єприйшов", а Павло – відомим пісенним брендом "Розпрягайте, хлопці, коней", який приніс йому переконливу перемогу на караоке до Дня української писемності та мови. Він же, спільно зі своїм одногрупником Сергієм Волохатим, виконав пісню "на біс" "В саду гуляла", причому в досить оригінальному вокально-сценічному трактуванні, що викликало бурю аплодисментів слухачів. Не менш вдалим у виконавському аспекті був післяконкурсний виступ першокурсника мистецького факультету інституту Андрія Куріци з піснею Ігоря Ясенюка "Зроби сопілку із верби".

Звукорежисерами конкурсу виступили Олександр Ковень і Роман Харамбура.

"Караоке народної пісні" стало успішним не лише з мистецької сторони, а й продемонструвало дійсно глибоку і нерозривну єдність українського слова і національного музичного мистецтва, які злилися в такому вічному феномені духовної культури, як народна пісня.

ВЕЛИКИЙ УСПІХ МАЛЕНЬКОГО СКРИПАЛЯ

Скрипка в житті цього хлопчика звучала ще до його народження, супроводжувала його завжди і постійно. Тому й зовсім не дивно, що з раннього віку він причастився до музики.

Леонід – шестикласник Кременецької ЗОШ № 4, син старшого викладача кафедри гри на музичних інструментах і хореографії мистецького факультету інституту Олега Леонідовича та концертмейстера педагогічного коледжу Людмили Олегівни Дацюків. У школі він навчається на відмінно, вільний час присвячує захопленню конструюванням, любить кататися на велосипеді, грати у футбол і, крім цього, щонеділі виконує обов'язки прислужника у церковному храмі.

Проте батькове захоплення скрипкою, мабуть, генетично передалося синові, бо ще з п'ятирічного віку він взяв до рук цей дивовижний інструмент, щоб назавжди поєднати з ним своє життя.

Завдяки регулярним заняттям, батьківській і педагогічній вимогливості О.Дацюка до Леоніда прийшли перші успіхи: він мав честь виступити солістом камерного оркестру під час обласного звітного концерту Кременецького району, присвяченого Дню народження Тараса Шевченка, брав участь в обласному конкурсі виконавців на струнних інструментах молодших класів імені братів Теленків і двічі отримував I премію. На черговому цьому конкурсі, що проходив у Тернополі на початку грудня, юний скрипаль отримав найбільшу перемогу: він став володарем Гран-прі. Такий успіх забезпечило виконання "Концерту №1 (ч.III)" М.Бруха та "Іспанського танцю" М.Скорика. Після виступу зал стоячи аплодував нашому конкурсанту.

Цей успіх став чудовим стимулом для подальших занять і підсилив прагнення присвятити себе музиці. Постійним і незмінним концертмейстером Леоніда Дацюка є викладач Кременецької школи мистецтв ім.М.І Вериківського Ірина Ковальчук, яка завжди розділяє радість успіху свого здібного вихованця.

Вітаємо переможця і бажаємо юному обдаруванню впевненими кроками йти до найвищих вершин музичного мистецтва!

ЗОЛОТО "МЕГАПОЛІСУ"

У Палаці спорту «Локомотив» (м. Харків) відбувся II Міжнародний танцювальний фестиваль-конкурс «Мегаполіс», який зібрав учасників з України, Білорусі та Росії. Конкурсанти виступали у номінаціях "Народний танець", "Сучасний танець", "Бальний танець", "Східний танець", "Брейк-данс", "Джаз-модерн" і "Битва вузів". В останній номінації разом із 20 колективами з Курська, Мінська, Херсона, Києва, Харкова вперше на такому престижному фестивалі демонстрували своє мистецтво неодноразові лауреати та переможці хореографічних конкурсів, творчий дует солістів народного художнього ансамблю танцю "Горлиця" нашого інституту Ірина Поліщук та Євген Найчук (керівник – член Національної спілки хореографів України Андрій Медецький).

І цього разу фортуна посміхнулася нашим танцюристам: "коронний" польський народний танець "Куявяк з обереком" приніс їм золото фестивалю-конкурсу "Мегаполіс"!

Окрім радості від успіху своїх учнів, керівник "Горлиці" Андрій Медецький висловлює щиру вдячність господарям за надзвичайно чітку організацію танцювальної феєрії, відсутність найменших проблем і гостинне ставлення до всіх учасників конкурсу.

Вітаємо наших золотих призерів та їх наставника і бажаємо нових злетів у танцювальному мистецтві!

"BEL CANTO" КАТЕРИНИ БАЙРАХ

Насиченим і цікавим є творче життя четвертокурсниці мистецького факультету нашого інституту Катерини Байрах – лауреата XII Міжнародного фестивалю-конкурсу дитячого та юнацького пісенного мистецтва "Кришталевий жайвір", учасниці багатьох регіональних і всеукраїнських конкурсів.

Цього літа дівчина стала лауреатом II премії конкурсу сучасної української пісні та співаної поезії "Гремислава", який проходив у рамках щорічного міжобласного мистецько-краєзнавчого фестивалю "Братина" біля підніжжя Данилової гори (неподалік с.Стіжок Шумського району на Тернопільщині). Успіх принесли їй "Пісня про матір" Б.Олійника й О.Морозова і "Україна" І.Бартошевської. А ще вона була учасницею IV Всеукраїнського фольклорного фестивалю "Купальські роси" у селі Немиринці Ружинського району Житомирської області, де виконувала "Пісню про матір" та "Мій край" (автор – Світлана Весна). До речі, наша виконавиця настільки вразила глядачів та організаторів свята, що її відразу ж запросили на черговий фестиваль, що проходитиме наступного року.

Нещодавно Катя повернулася з Києва, де стала лауреатом II Всеукраїнського конкурсу вокалістів серед вищих навчальних закладів із красномовною назвою "Bel Canto", що з італійської означає "прекрасний спів". 35 учасників мистецьких змагань із ВНЗ України повинні були включити до своєї обов'язкової програми українську народну пісню і другий твір – на вибір. Наша вокаліста виконала "Ой верше, мій верше" та "Rolling in the Deep".

Окрім цього, за свої мистецькі здобутки наша студентка отримала II премію обласного конкурсу "Студент року – 2013" у номінації "Творчий злет".

Разом з керівником Аллою Афанасенко ми розділяємо радість від успіхів Катерини Байрах і бажаємо, щоб її дивовижне bel canto приносило солістці нові творчі злети, а глядачам – велике мистецьке задоволення, а доля хай буде прихильною і допомагає у здійсненні найзаповітніших мрій.

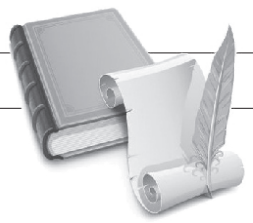

Літературно-мистецька сторінка

КОЛЕСО ЖИТТЯ...

Іван ПОТІЙ

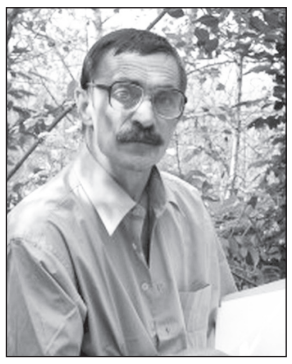

Іван Потій народився 10 серпня 1955 р. на хуторі Сіножаття, нині приєднаному до села Кушлин Кременецького району. Поет, публіцист, громадський діяч. У 1976 році закінчив Тернопільський фінансово-економічний інститут (нині ТНЕУ). Працював за фахом у Молдові, на Далекому Сході, кореспондентом газети «Амурська нива» Біробіджанського р-ну Хабаровського краю (нині Російська Федерація). Від 1983 р. – на підприємствах міст Кременець і Почаїв. Від 2001 – голова будівельного кооперативу «Наш дім», від 2004 – директор ТзОВ «Куличівка» у м. Кременець, що спеціалізується на спорудженні житла, завершенні довгобудів. Співініціатор створення обласного літературно-просвітницького товариства «Галицько-Волинське братство», заступник голови цієї організації, головний редактор літературно-мистецького альманаху «Курінь». Вірші й статті опубліковані в українських часописах і в періодиці РФ та Молдови, колективних збірках, альманахах. Член Національної спілки письменників України (2006).

Видані книги: «Манівцями» (1992), «Прикутий» (1998), «Борги» (2001), «Надія» (2003), «Сліди» (2005), «Ловитва вітру» (2007, спільно з І. Дем'яновою), лірична збірка "Ми", збірка поезій "Засвіт"(2012).

РАННІЙ СНІГ

Ночей сувої потяглися.
Вдень сонце визирне бліде.
Пожовкле на березах листя
Усе ніяк не опаде.

Сніг недоношений – на листі,
На збляклій зелені трави.
Ховає руки мозолисті
Заклякла осінь в рукави.

***

Прикутий
До неба,що над головою.
Прикутий
До мами,що стала вдовою.
Прикутий
До неї – синів народила.
Прикутий
До тої, що в дім не впустила.
Прикутий
До неньки Вкраїни-небоги.
Прикутий
До книги, до пісні, до Бога.
Прикутий
До рідних могил за рікою.
Прикутий
До власної смерті.
Судьбою!

***

Бродить в стиглих ягодах вино,
Мальви заглядають у вікно.

Потемнів (востаннє, мабуть) ліс,
Проситься пшениця у покіс.

І доводить маму до плачу
Небо, переповнене дощу.

Жаль до серця самого дійма:
Два сини, та жодного нема!

Висить непоклепана коса.
Безутішно плачуть небеса...

***

До мене Всесвіт засвітився,
І після мене не погасне.
Не пам'ятаю, як вродився,
І так хотів би вмерти, власне.

А Всесвіт лишиться зоріти,
Такий холодний і безмежний.
І може вся Земля згоріти,
Зробивши крок необережний.
А Всесвіт лишиться зоріти...

***

Це не досада і не страх.
На віях не бринить сльоза.
Є друзі вже на цвинтарях
Під сорок ледь чи трохи за.

Я з ними зустріч відкладав,
І часом шкряба по душі,
Що я чогось їм не додав
Іще на тому рубежі.

Сказати б другові: – Прости.
Налити б чарку: –Друже, пий...
...На цвинтарі німі хрести,
Під ними я стою німий.

***

Щось, може, ще і вийде з-під пера,
Вп'ймаю риму, думку (не нову!).
Мені здається, що прийшла пора
Навчитися радіти, що живу.

***

А що слова? Слова – це тільки звук.
Кохання розуміє мову рук.

А що душа? Душа – це темний ліс.
Кохання розуміє мову сліз.

А серце, переспіване всіма, –
Це тайна за замками сімома!

***

Колись до мене ангел прилетів,
Ще й засвіт не вставали козаченьки.
У мене почуттів – на сто життів,
А маю я одне – таке куценьке!

Я знаю, що у мене, як у всіх.
Я згідний, бо нема куди діватись,
Бо сонце мусить розтопити сніг,
А кожна нитка мусить обірватись...

***

А життя – як одна сторінка,
Крок від столика до стіни:
Перша вчителька, перша жінка.
Перший пролісок сивини...

ЯЛИНИ

Тепер збагнув, що недаремно
Я ті ялини посадив.
Із ними я врастав у землю,
Шлях вітру перегородив.

Щоб біля батьківської хати
Зимою затишно було,
Щоб шум вершин почула мати –
І їй від серця відлягло.

***

Додому, додому, додому!
Втомився вже я від доріг.
І заздрю собаці рудому,
Що десь в підворітню забіг.

Додому...Невже так розкис я?
Чи душать за горло роки?
Додому. Минаючи числа.
Лишаючи чорновики!

***

Де чорно, там не біло,
Життя – твердий горіх.
Мені Творець дав тіло,
Щоб я його беріг.

І ще сказати мушу,
Не стримуючи сліз,
Мені Творець дав душу,
Щоб я до нього ріс!

***

Перейшли дощі марудні
В сніг. Але всерйоз
Починається у грудні
Лагідний мороз.

Вікна склить, фарбує щоки,
Кроки підганя.
Небо синє і високе
На порозі дня.

Рожевіє даль прозора,
Ніжна, як дитя...
Сонце котиться по горах
Колесом життя!

***

Січневе сонце ще не має сили,
Косе проміння б'ється в береги.
По небу голубому – хмари сиві,
Неначе голять велетня боги.

Січневе сонце котиться поволі,
Не в змозі ще піднятися з колін,
На вітрі дриголять дерева голі,
Готові йти до сонця на поклін!

***

Якби я міг, якби я міг,
Я б кладкою під ноги ліг.

Заплетений в твоїй судьбі.
Я став би стежкою тобі.

У руки падав би, як сніг,
Якби я міг!

***

Надвечір'ям осіннім я блукав
У притишеному саду,
А на яблуні –пізні яблука,
Кожне яблучко на виду!

Чи усі помилки враховані?
Може істину відкопав?
...І на яблуко, в листі сховане,
Часом боляче наступав!

***

За кількасот недоспаних ночей,
За те, що був освистаний юрбою,
За сором сліз, що бризнули з очей,
Я буду нагороджений Тобою!

***

Позбирав горіхи біля стежки,
Що нічна негода натрясла.
На березі золоті сережки,
А калина полум'ям пала.

Що мені в неділю посиденьки?
В лісі, де ще ягода терпка,
На пеньку трухлявому опеньки
Дрібно витинають гопака!

ТОБІ, РОЗП'ЯТА УКРАЇНО...

Анна КОЗАЧОК
власкор "Замку"

Є в наших краях дивовижні місця. Одне з них – село Антонівці, аж до небокраю оточене лісами. Саме тут піднімаються гори, де й досі витає дух свободи. Тими стежками ходили повстанці у бій чи з поверталися з бою. Під тими деревами гинули чиїсь сини, брати і кохані. Неподалік колишнього штабу УПА Волинь – Південь біліють березові хрести. А поруч, в долині, – капличка, лави і дерев'яна хатина, в якій рядами стоять столи, на стінах – прапори, світлини, записи. Тут все дихає героїчною історією...

У день Покрови Пресвятої Богородиці до 71-ої річниці створення Української повстанської армії відбулась екскурсійна поїздка в с.Антонівці з метою вшанування пам'яті загиблих воїнів УПА. Викладачі та студенти нашого інституту відвідали музей штабу ВО УПА, літній клас, в якому в ті далекі часи проводились заняття, та цвинтар, де поховані повстанці. У лісі біля каплички відбулася Святкова Літургія, після чого з вітальним словом виступив народний депутат України Михайло Головко.

По закінченні виступу присутні приєдналися до Хресної ходи від каплички до кладовища і вшанували загиблих поминальною панахидою.

Серед присутніх були перший заступник голови Тернопільської обласної ради Сергій Тарашевський, депутати облради Світлана Демчук та Олександр Стадник, представники місцевих органів влади, культурно-освітніх

закладів регіону. Делегацію Кременецького гуманітарно-педагогічного інституту ім.Тараса Шевченка очолювали ректор, професор Афанасій Ломакович, і проректор з виховної роботи Микола Сиротюк. Найшановнішим гостями заходу, безперечно, були ветерани УПА.

Для воїнів та гостей працювала традиційна "польова кухня" та виїзна книгарня, де можна було придбати видання повстанської тематики.

Ще однією акцією віддали шану живим і данину пам'яті загиблим борцям за незалежність рідної землі працівники та студенти нашого інституту. «Молитвою віддати честь тобі, розп'ята Україно!» – таку назву дали музично-поетичній виставі на честь 71-ої річниці створення Української повстанської армії.

В основу сценарію покладено «Повстанський записник» ветерана визвольної боротьби Михайла Данилюка (псевдо «Блакитний»).

Перед початком вистави мали слово проректор з виховної роботи М.В.Сиротюк та завідувач кафедри суспільних дисциплін, доктор історичних наук І.Б.Скакальська.

У виставі брали участь актори студентського експериментального театру «Пілігрим» і мистецькі колективи інституту та коледжу.

Розпочали виступ Марія Ніколайчук (уривок «Химерний льодовик») та Павло Левицький («Моїй дорогій Волині»). Квартет у складі викладачів Володимира Дзюми, Володимира Іванюка, Ярослава Міщени, Петра Клака під акомпанемент баяніста Валерія Яскевича виконав пісню «Десь там далеко, на Волині». Пісня «Рости, рости черемшино» прозвучала у виконані дуету Володимира Іванюка та Ярослава Міщени. Володимир Дзюма зворушив присутніх у залі піснею «Я сьогодні від вас від'їжджаю». Своїм співом зачарували вокальний ансамбль «Калина» (керівник Олена Новик) та бандуристка Вікторія Єзерська.

Андрій Дубас, Андрій Гулійчук та Павло Левицький вийшли на сцену зі зброєю в руках, прочитали уривок «Ми йдем пліч-о-пліч», передаючи бойовий дух повстанців, які поклали свої голови за ідею Української незалежної держави. Баяніст Олександр Михайлів виконав «Попурі на повстанські

пісні». На завершення прозвучала пісня «Коли ви вмирали».

Глядачі ніби пережили всі ці події і разом з учасниками вистави не стримували сліз.

Після перегляду дійства надали слово ректору інституту, професору А. М. Ломаковичу. Він розповів про створення УПА, її діяльність та значення на теренах України.

Організатором, сценаристом та постановником концерту виступив Василь Скоропляс. Режисер – Антон Благій, звукорежисер – Левко Харамбура, асистент режисера – Надія Бутинська, запис фонограм – Олександр Ковень, світло – Мирослав Бондарук.

РАЗОМ ІЗ МИКОЛАЄМ ПРО ВСІХ ПАМ'ЯТАЄМ!

Тетяна ЛЮБІНСЬКА

Як це приємно, коли мама телефонує і кожного разу каже: "Донечко, я так за тобою скучаю", коли поспішаєш на свято до рідного дому і знаєш, що там на тебе чекають найдорожчі люди, зігрівають турботою та любов'ю... Разом

із тим неймовірно боляче відчувати, що десь поруч багато дітей, яким невідомі такі почуття, в яких нема ні дому, ні родини, ні сімейних свят, ні батьківського тепла.

Часто бачу в соціальних мережах обличчя дітей-сиріт. На них просто неможливо дивитися без сліз. Тому мені прийшла ідея відвідати Будинок дитини, що знаходиться в Тернополі, і подарувати малечі хоч годинку щастя.

Цю милосердну акцію відразу підтримали куратор нашої 11-Дк групи Тетяна Василівна Романюк, викладач коледжу Цеголко Віталій Павлович та одногрупниці Євгенія Грицюк та Ірина Церковнюк. Вони повідомляли про акцію і зібрали дитячий одяг, іграшки та 2000 гривень, на які закупили найнеобхідніші для дітей речі, а також подарунки та солодощі.

Ми заздалегідь домовились про відвідини, тому нашу групу привітно зустріли працівники дитбудинку, ознайомили з дитячими групами та своїми вихованцями. У Будинку дитини є діти від раннього до старшого дошкільного віку. Наймолодші з них спали, а старші спілкувалися з нами, співали пісень і з особливою радістю отримували подарунки від Миколая. Яким щастям світилися їхні оченята! Бо, незважаючи на те, що коштів на утримання вистачає, як запевняють працівники цієї установи, проте таким дітям ніколи не буває зайвою наша увага і любов.

У цей день Святий Миколай згадав і про студентів-сиріт нашого навчального закладу. З ініціативи ректорату, зокрема проректора з виховної роботи Миколи Сиротюка, за фінансового сприяння студентського профкому (голова Андрій Заблоцький) в інститутському Інтернет-кафе для них було організовано Свято милосердя, де Миколай (Олександр Ковень) "власноручно" вручив подарунки кожному зі студентів, яким необхідна турбота, увага та підтримка.

Свято приходить щороку, і так хочеться, щоб у нас було не відчуття виконаного обов'язку перед обділеними долею дітьми, а постійна потреба дарувати їм частинку свого серця, своєї любові.

МАГІЯ ПЕНЗЛЯ СВІТЛАНИ ТКАЧУК

Звідки починаються витоки таланту? Мабуть, однозначно про це не можна говорити. Одна людина з дитинства дбайливо доглядає ті маленькі паросточки, дані Господом, розвиває їх протягом життя знаннями та практичним досвідом. Друга – починає творити із необхідності і з часом доводить навички до автоматизму. До іншого ж – у будь-який життєвий період, з певної причини чи без неї – може прийти талант у вигляді творчого осяяння... Таким чином, як би там не було, та люди мистецтва наближені до Бога, тому що мають неоціненний дар творити.

Не буду уточнювати, яким саме шляхом ішла героїня нинішньої розповіді до усвідомлення себе як художниці. Найімовірніше, що на її творчому шляху переплелись усі ці три вектори. Та факт лишається фактом: людина знайшла себе у мистецтві – і мистецтво захопило її цілком і повністю.

Народилася Світлана Ткачук 1985 року в Кременці. З вибором спеціальності визначилась відразу після закінчення школи: "Образотворче мистецтво" Кременецького гуманітарно-педагогічного інституту ім.Тараса Шевченка та Прикарпатського національного університету ім.Василя Стефаника.

У 2004 році дівчина брала участь у VI Міжнародному художньому пленері, що проходив у Мсцивоюві (Польща), а вже у травні 2007 року випускниця нашого ВНЗ презентувала власні твори на персональній виставці у Кременецькому краєзнавчому музеї. Молоду здібну художницю не могли не помітити у мистецьких колах – і вона стає постійною учасницею міжнародних пленерів. З 2008 року стала постійним членом жіночого мистецького гурту "Палітра", разом зі своїми колегами організовують колективні виставки у Кременці (2008 – 2012), Тернополі (2008 – 2012), Збаражі (2010), Дубно (2011), Бережанах (2013).

Традиційні Міжнародні українсько-польські літературно-мистецькі зустрічі також не проходять без участі Світлани Ткачук: Кременець (2007, 2009, 2012, 2013), Перемишль (2008), Перемишль – Дрогобич (2010). Цьогоріч мистецтво художниці мали змогу оцінити учасники III Міжнародного мистецько-наукового симпозіуму "Зустріч у Кременці". Її роботи знаходяться у приватних колекціях України, Польщі, Німеччини, Чехії, США, в Тернопільському краєзнавчому музеї, у Galeria Sztuki Batko (Охойно, Польща).

Ще віднедавна студентка, нині Світлана Іванівна сама навчає студентів, працюючи асистентом кафедри образотворчого

мистецтва та методики його викладання нашого інституту. У вересні – жовтні кременчани та гості міста мали нагоду ближче ознайомитись із новими творами Світлани Ткачук на черговому персональному вернісажі, що проходив у виставковій залі Кременецького краєзнавчого музею. На відкритті виставки художницю вітали працівники музею, представники Кременецької районної ради та райдержадміністрації, кременецькі колеги по пензлю. Пейзажні полотна, виконані у техніці олійного живопису – від дивовижних місцевих ландшафтів та яскравих архітектурних комплексів до найменших, але таких чудових у своїй неповторності об'єктів довколишнього світу – несуть у собі ту потужну енергетику рідної землі, яка вабить і спонукає творити. А твори Світлани Ткачук володіють цією незбагненною магією, що дивує, зачаровує і дарує безмежну естетичну насолоду.

"МІСТЕР ІНСТИТУТУ – 2013"

Марія КУЛІШ,
власкор "Замку"

Цей традиційний конкурс, що проходив у районному Будинку культури, був довгоочікуваною і хвилюючою подією. На неї з нетерпінням чекали як студенти, так і викладачі.

До підготовки й організації цього святкового дійства долучилися: хореограф-постановник Євген Найчук, звукооператор Роман Харамбура, члени гуртка «Юний журналіст» Анна Козачок, Тетяна Клим'юк, Тетяна Гонтарук і Марія Іващук, оператор фотомонтажу Олександр Ковень, хореографічний колектив коледжу (керівник Євген Найчук), активісти студентського профспілкового комітету (голова Андрій Заблоцький) та студпарламенту інституту (голова Сергій Колісецький). Програму вели Аліна Гикава та Ігор Ленчук.

До складу конкурсного журі увійшли науково-педагогічні працівники нашого навчального закладу М.В.Голота, Г.В.Кедрич, Л.В.Соляр, О.В.Сафіюк, М.П.Олексюк, А.С.Азанова та секретар журі Роман Кравець. Головним спонсором шоу-програми виступив профспілковий комітет студентів. Дійство відбувалося за підтримки представників магазину «Лайф», диско-бару «Ель койот» та кав'ярні «Старий дворик».

Відкрила свято музична композиція «Rolling in the Deep» у виконанні четвертокурсниці мистецького факультету, лауреата всеукраїнських і міжнародних пісенних конкурсів Катерини Байрах. Після цього вісім представників сильної половини нашого студентства розпочали непросту боротьбу. Конкурс «Представлення» познайомив глядачів і суддів з учасниками: Володимир Слобоженюк (№ 1), Руслан Біднюк (№ 2), Михайло Янушкевич (№ 3), Віталій Процик (№ 4), Андрій Гулійчук (№ 5), Олександр Власюк (№ 6), Дмитро Мельничук (№ 7) та Богдан Лукомський (№ 8). Кожен конкурс оцінювався за п'ятибальною шкалою.

Другий конкурс «Мій коник» передбачав оригінальність та виконавчу майстерність. Володимир Слобоженюк і Руслан Біднюк показали свої театрально-сценічні можливості, Михайло Янушкевич, Андрій Гулійчук і Дмитро Мельничук проявили себе у танці, Віталій Процик влаштував на сцені справжній флешмоб, Олександр Власюк порадував чудовою романтичною композицією під супровід гітари, Богдан Лукомський продемонстрував вокальні здібності. Поки учасники готувалися до наступного конкурсу, настрій у залі підтримував гурт «Веселі музики».

При зустрічі людей велика увага приділяється зовнішньому вигляду, тому наші конкурсанти влаштували нам невеличкий сюрприз-дефіле «Вихід у джинсовому».

Хтось сказав, що розумний чоловік не може бути некрасивим. Тому й наступний конкурс «Інтелектуал» був своєрідним екзаменом, щоб перевірити, наскільки учасники розумні, кмітливі та вміють давати оригінальні відповіді на запитання. У перерві нас розважали дівчата з хореографічною композицією «Ой, говорила чиста вода».

У вирішальному конкурсі витонченості та грації наші студенти продемонстрували свої танцювальні можливості, бо неодноразово ми чуємо вислів: «Що за чоловік, який не вміє танцювати вальс?». Після цього пісенним дарунком «Ти – моя» всіх порадував Андрій Куріца. Прикрасили цей чарівний вечір запальні дівчата із педагогічного факультету дивовижним танцем у стилі хіп-хоп, у якому вони показали свою пристрасть і грацію.

Для нагородження учасників було запрошено представника журі Анастасію Сергіївну Азанову, голову профкому Андрія Заблоцького та голову студентського парламенту Сергія Колісецького. Вони оголосили результати: «Містер Креативність» – Володимир Слобоженюк, «Містер Сором'язливість» – Руслан Біднюк, «Містер Усмішка» – Віталій Процик, «Містер Стиль» – Олександр Власюк, «Містер Інтелігентність» – Дмитро Мельничук. «II Віце-Містером» став Богдан Лукомський, «Віце-Містером» – Андрій Гулійчук. А довгоочікуване звання «Містер Інституту-2013» виборов Михайло Янушкевич.

Кожен із конкурсантів отримав призи від спонсорів. Найбільше «дісталося» переможцю: окрім головного призу за I місце і за перемогу у конкурсі «Глядацьких Симпатій», йому вручили подарунки спонсори шоу-програми від диско бару «Ель койот» та кав'ярні «Старий дворик».

Глядачі ж, у свою чергу, отримали масу радості та яскравих емоцій.

Фото членів гуртка "Юний журналіст"

"Замок" - газета КОГПІ ім.Тараса Шевченка
Видається українською мовою.
Свідоцтво **ТР №422-22Р**, 05.12. 2006 р.
Індекс **96492**
Засновник і видавець: трудовий колектив КОГПІ ім. Тараса Шевченка

Наш розрахунковий рахунок:
35427008001808
МФО 838012
УДК в Тернопільській області
ЗКПО 02125556

Головний редактор
Анатолій БАГНЮК
Літературний редактор, відповідальний секретар
Ніна КАЗЬМІРУК
Редактор-дизайнер
Сергій ЮРЧУК

Редактор відділу студентської молоді, оператор комп'ютерного набору і верстки
Валентина КАЩУК
Фотохудожник
Петро ДАНИЛЮК

Видрукувано у ТОВ "Буковинський видавничий дім" м.Чернівці, вул. Лесина, 31
Наклад 1400 прим.

Наша адреса: 47003, вул. Ліцейна, 1, м.Кременець, Тернопільська обл.